

پوڈمان پنجم

تعمیر سیستم الکتریکی خودرو

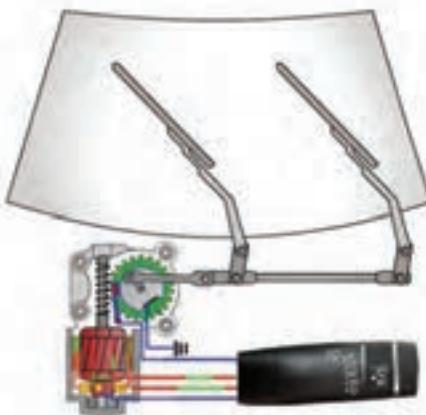

واحد یادگیری ۷

شاپیستگی تعمیر برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن شیشه ها

مقدمه

یکی از مهم ترین بخش های سیستم های برقی خودرو که هنگام بارش برف یا باران و یا در طوفان گرد و غبار اهمیت آن مشخص می شود، سیستم برف پاک کن خودرو می باشد. برف پاک کن از این جهت اهمیت دارد که امکان دید مناسب را در فصل های بارانی و یا هنگام گرد و غبار برای راننده فراهم می کند و نبود آن باعث کاهش و اختلال دید راننده و عامل به وجود آمدن تصادف خواهد شد.

استاندارد عملکرد

در پایان آموزش این بخش انتظار می رود هنرجو شایستگی لازم را برای بررسی نقشه های الکتریکی، عیب یابی و تعمیر روی خودرو بدون باز کردن و باز کردن و تعمیر اجزای سیستم برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن شیشه مربوط به انواع خودرو کسب کند.

پیش آزمون

- ۱ حركت رفت و برگشتی تيغه‌های برف‌پاک کن روی شيشه چگونه ايجاد می‌شود؟
الف) به وسیله موتور برف‌پاک کن
ب) به وسیله صفحه و پلاتین‌های موتور برف‌پاک کن
ج) به وسیله زغال سوم
د) به وسیله اهرم‌بندی بين تيغه و موتور برف‌پاک کن

- ۲ گرم کن شيشه عقب معمولاً يك رله تايمر دارد، وظيفه آن چيست؟
الف) قطع کردن گرم کن پس از يك زمان مشخص
ب) بخارزدایی شيشه تا از بين بردن کامل بخارات شيشه
ج) تغذيه مستقيمه برق المنت گرم کن
د) هیچ کدام از موارد بالا

- ۳ هدف اصلی از چرخدنده‌های به کاربرده شده در موتور برف‌پاک کن چيست؟
الف) تبدیل حرکت چرخشی به رفت و برگشتی
ب) افزایش دور موتور و کاهش گشتاور موتور برف‌پاک کن
ج) کاهش دور موتور و افزایش گشتاور موتور برف‌پاک کن
د) همه موارد بالا

وظيفه، ساختمان و انواع سیستم برف‌پاک کن

تاریخچه سیستم برف‌پاک کن

تاریخچه سیستم برف‌پاک کن

فیلم

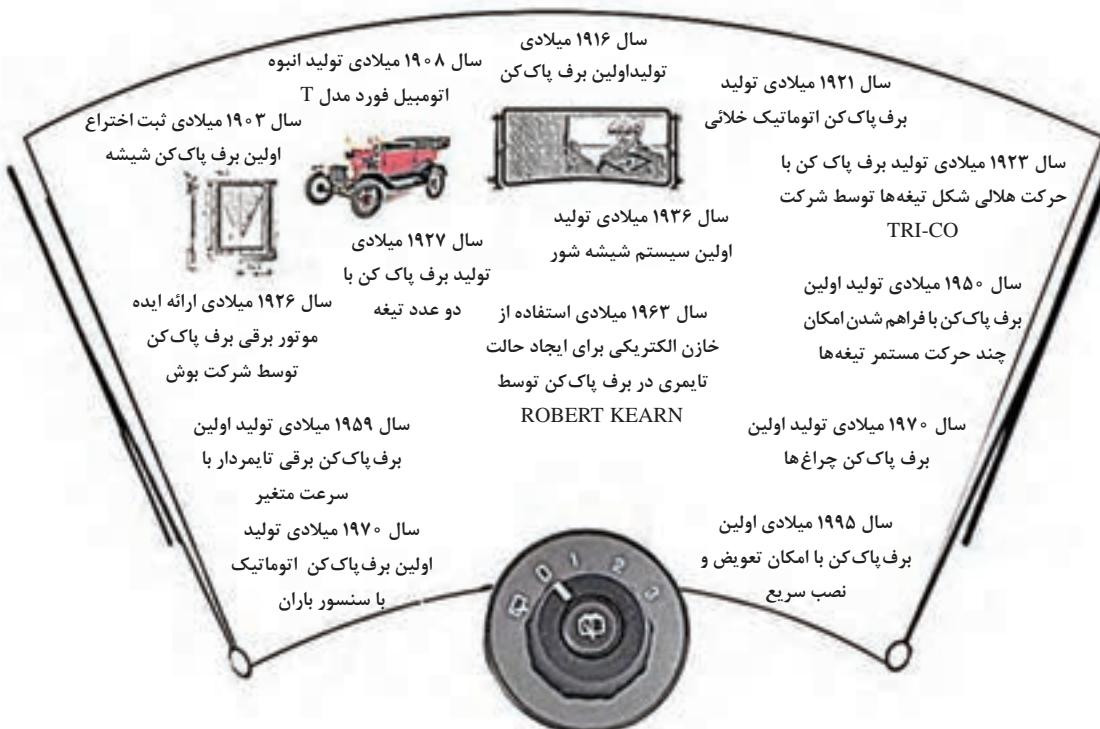

اولین طرح سیستم برف‌پاک کن توسط ۳ نفر در ۳ نقطه دنیا به ثبت رسید.

پژوهش کنید

اولین ایده برف پاک کن توسط چه کسی به ثبت رسید؟ این ایده چگونه به فکرش رسید؟ با توجه به مطالبی که در کتاب نوآوری و کارآفرینی می‌آموزید اختراع برف پاک کن را از زمان تولید ایده تا تجاری سازی محصول و تولید آنبوه و مشکلات موجود در مسیر موفقیت این ایده، بررسی کنید.

شکل ۱- تاریخچه سیستم برف پاک کن

■ انواع مجموعه برف پاک کن:

هنگامی که در محوطه یک پارکینگ قرار دارید یا در حال پیاده روی در خیابان هستید به برف پاک کن خودروهای پارک شده و یا در حال حرکت نگاه دقیق تری بیندازید، چه تفاوت ها و شباهت هایی بین آنها مشاهده می کنید؟

پژوهش کنید

چرا معمولاً خودروهای هاچ بک و ون ها و بعضی از خودروهایی که دارای صندوق عقب کوچکی هستند برف پاک کن شیشه عقب دارند ولی خودروهای سدان این گونه نیستند؟

کار کلاسی

بعد از بررسی شکل ۲، حداقل نام یک خودرو را برای هریک از انواع تقسیم‌بندی مثال بزنید.

پژوهش کنید

شکل ۲- تقسیم‌بندی‌های مختلف برف‌پاک‌کن

■ روش به کار انداختن برف پاک کن خودرو :

فیلم

فعال سازی وضعیت های مختلف برف پاک کن

کار گلاسی

با مشاهده چند نوع دسته برف پاک کن و یا کلید برف پاک کن، نوشه ها و علائم روی آنها را یادداشت یا رسم نموده و معنا و عملکرد آنها را مقابل شان توضیح دهید.

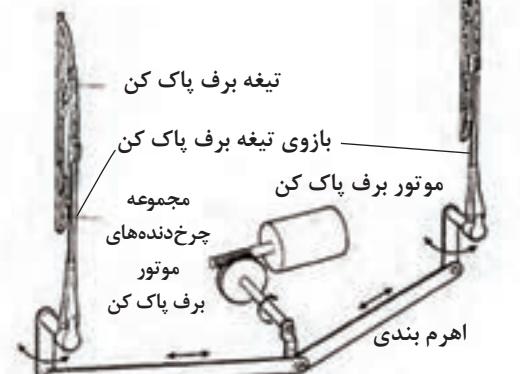

شکل ۳- کلید برف پاک کن

■ عملکرد کلی سیستم برف پاک کن :

مجموعه برف پاک کن خودروها به طور کلی از قطعات: موتور برف پاک کن، کلید برف پاک کن، سیم کشی، رله برف پاک کن، یونیت برف پاک کن، اهرم بندی، بازوی تیغه ها و تیغه های برف پاک کن تشکیل شده است.

تیغه برف پاک کن

شکل ۴- اجزا و متعلقات برف پاک کن

فکر کنید

از لحاظ نوع سیستم اهرم بندی شکل های بالا را با یکدیگر مقایسه کنید.

الف) تیغه برف پاک کن: تیغه برف پاک کن‌ها وظیفه تمیز کردن شیشه مطابق با الگوی حرکت تیغه‌ها را به عهده دارند. لبه نازک تیغه برف پاک کن‌ها که پهنانی تماسی در حدود ۱/۰ میلی‌متر دارند نقش اصلی را در پاک کردن شیشه‌ها به عهده گرفته‌اند.

نوع هیبرید: یک تیغه برف پاک کن معمولی می‌باشد که یک پوشش پلاستیکی آبودینامیکی بر روی مجموعه تیغه قرار گرفته است که این اسپویلر عمل می‌کند و در سرعت‌های بالا چسبندگی آن با سطح شیشه افزایش می‌یابد و تمیز کردن شیشه با کیفیت بهتری انجام می‌شود.	نوع تخت: دارای چند اهرم بندی نمی‌باشد بلکه تنها یک یا چند تسمه فولادی باریک در سرتاسر تیغه قرار گرفته است که لاستیک نوع سیلیکونی و یا نفلونی را در برمی‌گیرد. این نوع تیغه برف پاک کن‌ها با نام تخت شناخته می‌شود. و در بازار کشور ما به آن زلهای نیز گفته می‌شود.	نوع معمولی: از یک قاب فلزی تشکیل شده است که با استفاده از چند اهرم بندی، لاستیک را در بر گرفته است. این نوع تیغه فشار یکسانی در همه جای تیغه اعمال نمی‌کند لذا در فصل زمستان هنگام بارش برف احتمال بخ زدگی تیغه‌ها وجود دارد و به آن نوع تابستانی نیز گفته می‌شود.

پژوهش کنید

با راهنمایی هنرآموز، جدول زیر را برای چند خودرو کامل کنید.

نام خودرو	اندازه تیغه سمت راننده	اندازه تیغه سمت سرنشین	اندازه تیغه سمت سرنشین	اندازه تیغه عقب
نام خودرو	اندازه تیغه سمت راننده	اندازه تیغه سمت سرنشین	اندازه تیغه سمت سرنشین	اندازه تیغه عقب

فکر کنید

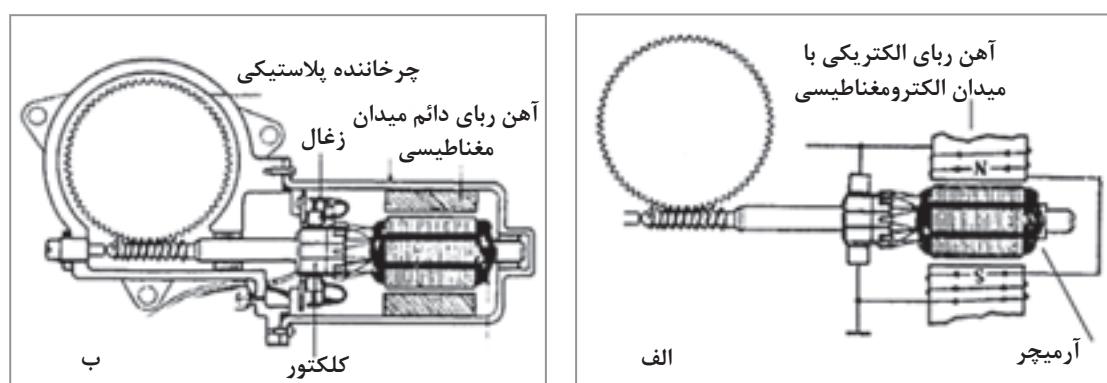
تیغه‌های برف پاک کن روی شیشه، در چه جهتی حرکت می‌کنند؟ چرا؟

پژوهش کنید

در رابطه با تفاوت‌های الگوی حرکت تیغه برف پاک کن نوع پانتوگراف و شعاعی پژوهش کنید.

ب) موتور برف پاک کن : موتورهای الکتریکی به کار رفته در برف پاک کن خودروها از لحاظ اجزای الکتریکی بسیار شبیه یکدیگر هستند. تنها تفاوتی که ممکن است در ساختار کلی آنها وجود داشته باشد، تفاوت در نوع میدان مغناطیسی به کار رفته در آنها می‌باشد. از این نظر موتور برف پاک کن به دو نوع موتور با میدان مغناطیسی دائم (آهن ربای دائم) و موتور با میدان الکترومغناطیسی تقسیم‌بندی می‌شوند. نوع مغناطیسی دائم موتور برف پاک کن رایج‌تر می‌باشد. (شکل ۵)

موتور برف پاک کن با میدان مغناطیسی دائم

موتور برف پاک کن با میدان الکترومغناطیسی

شکل ۵- انواع موتور برف پاک کن از لحاظ میدان مغناطیسی

نقش موتور برف پاک کن و اهرم‌بندی آن را در ایجاد حرکت رفت و برگشتی تیغه‌های برف پاک کن بررسی کنید.

کار کلاسی

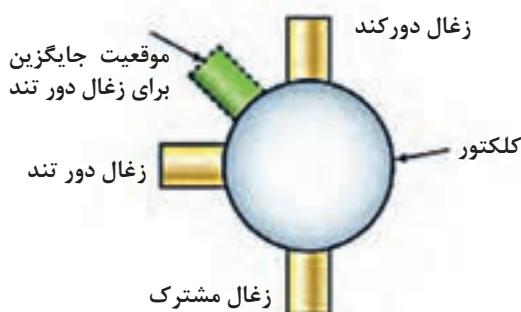
فکر کنید

- ۱ وظایف چرخ‌نده‌های به کار رفته در داخل موتور برف پاک کن چیست؟
- ۲ سیستم‌های مختلف انتقال نیرو در موتورهای برف پاک کن شکل ۶ با یکدیگر چه تفاوتی دارند؟

شکل ۶- دو نوع سیستم انتقال نیرو در موتور برف پاک کن

شکل ۷- روش قرارگیری زغال‌های موتور برف پاک کن

- روش‌های کنترل سرعت موتور برف پاک کن: در موتورهای برف پاک کن دو سرعته با آهنربای دائم، از سه زغال استفاده می‌شود که با استفاده از موقعیت قرارگیری زغال‌ها سرعت موتور کنترل می‌شود. یک زغال برای دور کند و یک زغال برای دور تند و سومین زغال، زغال مشترک یا همان زغال منفی می‌باشد. شکل ۷ این نوع موتور را نشان می‌دهد.

- ۱ با استفاده از قانون اهم در چگونگی موقعیت قرارگیری زغال‌ها برای ایجاد دور کند و تند پژوهش کنید.
- ۲ در رابطه با روش کنترل سرعت در موتورهای برف پاک کن با میدان الکترومغناطیسی پژوهش کنید.

پژوهش کنید

فیلم

روش کار کلید پارک (محدود کننده)

(ج) کلید پارک (محدود کننده): در سیستم‌های برف پاک کن خودرو، داخل مجموعه موتور برف پاک کن یک کلید قرار گرفته است که وظیفه دارد وقتی دسته برف پاک کن را در حالت خاموش قرار می‌دهیم، برق موتور برف پاک کن را تا زمانی که تیغه‌های برف پاک کن در موقعیت پارک خود در پایین شیشه قرار بگیرند، تأمین کند و به محض قرار گرفتن در موقعیت پارک، برق موتور برف پاک کن را قطع کند تا تیغه‌ها در محل قرارگیری خود متوقف شوند. برای این کار مکانیزم‌های متفاوتی استفاده شده است. دو نوع معمول از کلید پارک عبارت‌اند از: پلاتین و بادامک، پلاتین و صفحه. در شکل ۸ روش عملکرد نوع پلاتین و بادامک نشان داده شده است.

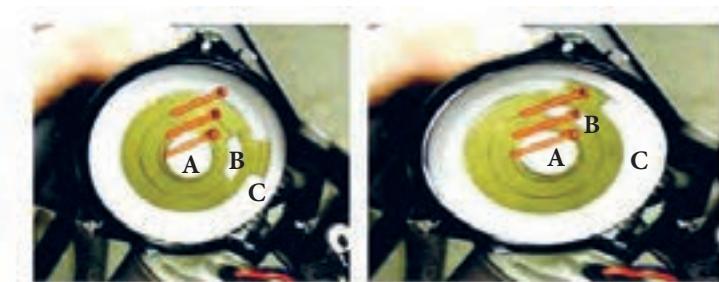
شکل ۸- کلید پارک از نوع پلاتین و بادامک

در موتورهای برف پاک کن نوع پلاتین و صفحه کلید پارک، از یک صفحه سه قسمتی تشکیل شده است. قسمت اول دایره‌ای شکل رسانای کامل می‌باشد (A) و قسمت دوم دارای یک تکه کوچک عایق (B) و قسمت سوم دارای یک قسمت کوچک رسانا می‌باشد (C). با توجه به شکل رسانای کوچک و یا عایق کوچک می‌تواند اتصال پلاتین‌ها را قطع و یا وصل کند.

کار کلاسی

در شکل ۹ مکانیزم کلید پارک از نوع پلاتین و صفحه نشان داده شده است. با توجه به اینکه رنگ سفید عایق و رنگ زرد رسانا می‌باشد، در جدول مربوطه وضعیت اتصال پلاتین‌های مختلف با یکدیگر را مشخص کنید.

شکل سمت راست	شکل سمت چپ
..... ← B به A	به A ← B راه نمی‌دهد
..... ← C به A راه می‌دهد	..... ← C به A
..... ← C به B	..... ← C به B

شکل ۹- کلید پارک

فکر کنید

تفاوت سه نوع چرخ‌دنده برف پاک کن نشان داده شده در شکل ۱۰ در چیست؟

شکل ۱۰- انواع صفحه به کار رفته روی چرخ‌دنده موتور برف پاک کن

انواع برف پاک کن از لحاظ سیستم کنترل:

- مدار برف پاک کن شامل دور تند و کند و آب پاش می باشد.
- علاوه بر حالت های بالا یک رله یا یونیت تایмер نیز وجود دارد که در دونوع تایم ثابت و تایم متغیر طراحی و ساخته شده است. راننده با توجه به شدت بارش باران و یا سرعت خودرو، سرعت مناسب را برای برف پاک کن انتخاب می کند.

انواع سیستم کنترل برف پاک کن

برف پاک کن ساده

برف پاک کن تایمردار

برف پاک کن اتوماتیک

مدار برف پاک کن ساده :

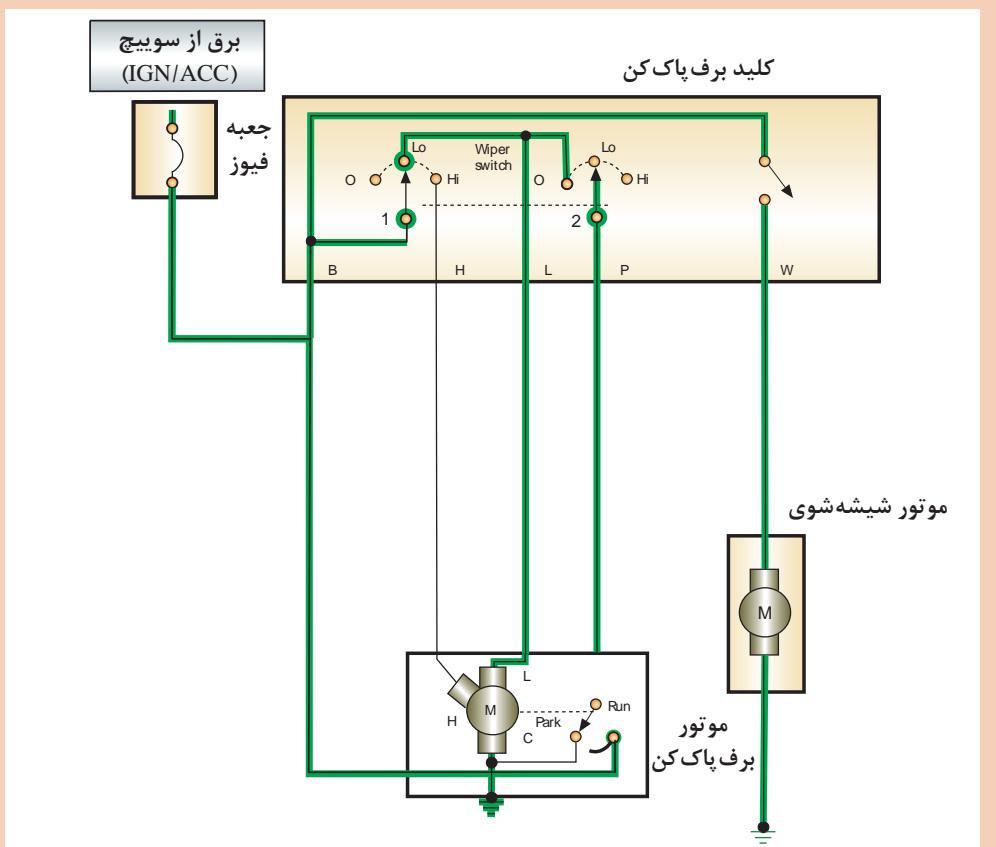
فیلم

کار کلاسی

با توجه به فیلم و شکل ۱۱ روش عملکرد مدار در حالت های مختلف کاری را توضیح دهد.

مدار برف پاک کن تایمدادار :

فیلم

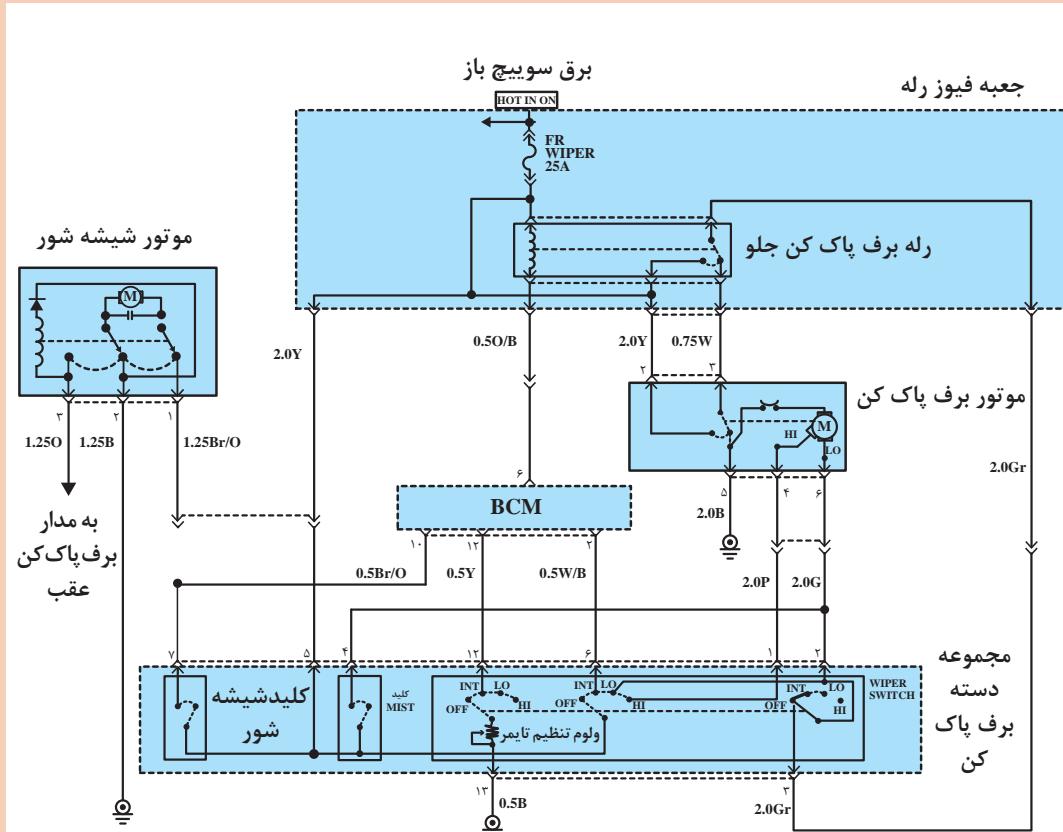
عملکرد مدار برف پاک کن تایمدادار (با عملکرد تایمری BCM).

کار کلاسی

با راهنمایی هنرآموز، مدار برف پاک کن شکل ۱۲ را در وضعیت‌های دور کند، دور تند، دور تند، تایمیری و برگشت بررسی کنید.

شکل ۱۲- مدار برف پاک کن تایمدادار (با عملکرد تایمری BCM)

نکته

BCM یک واحد الکترونیکی هوشمند است که در برگیرنده مجموعه‌ای از واحدهای کنترل می‌باشد و بر آنها مدیریت می‌کند و با دریافت درخواست‌های متفاوت، فرمان‌های مشخص شده‌ای را صادر می‌کند. محل بستن آن معمولاً در داخل خودرو، بالای پای راننده می‌باشد. با قرار داشتن BCM در یک خودرو، دیگر نیازی به وجود یونیت‌های مختلف برای مدارات مختلف نیست بلکه همه آنها در یک مجموعه قرار داده شده‌اند و فرایند عیب‌یابی در این خودروها ساده‌تر انجام می‌شود. BCM ممکن است در خودروهای مختلف نام‌های مختلفی داشته باشد.

پژوهش کنید

برای تنظیم حساسیت برف پاک کن تایمردار از مقاومت و یا خازن متغیر استفاده می‌شود، در رابطه با روش عملکرد هر کدام پژوهش کنید.

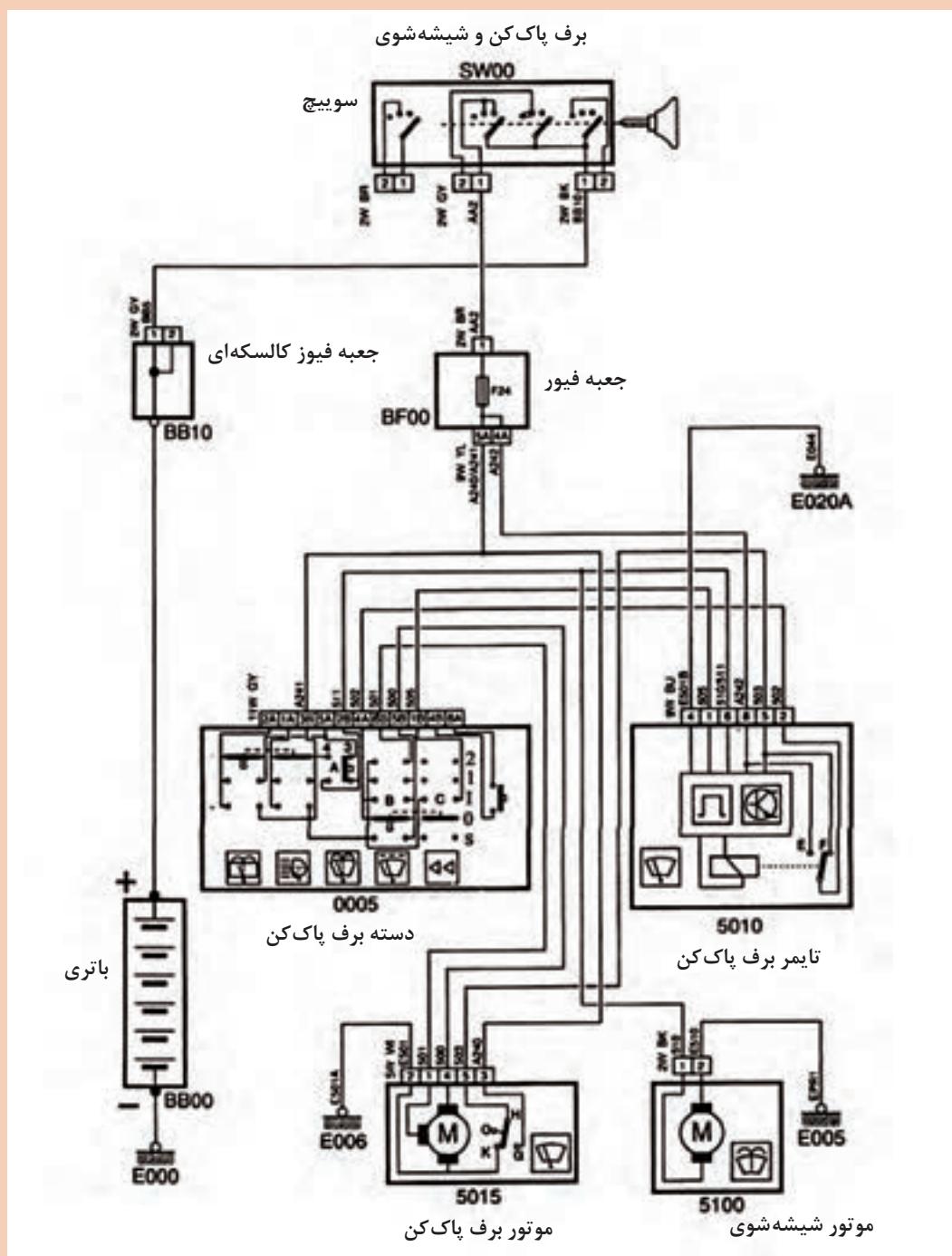
فیلم

عملکرد مدار برف پاک کن تایمردار (با تایمر مستقل)

با راهنمایی هنرآموز، مدار برف پاک کن شکل ۱۳ را در وضعیت‌های دور کند، دور تند، دور تند، تایمری و برگشت بررسی کنید و به انتخاب هنرآموز یک حالت مدار را با دو رنگ مشخص کنید.

شکل ۱۳—مدار برف پاک کن تایمر دار (با تایمر مستقل)

مدار برف پاک کن اتوماتیک

فیلم

عملکرد مدار برف پاک کن اتوماتیک

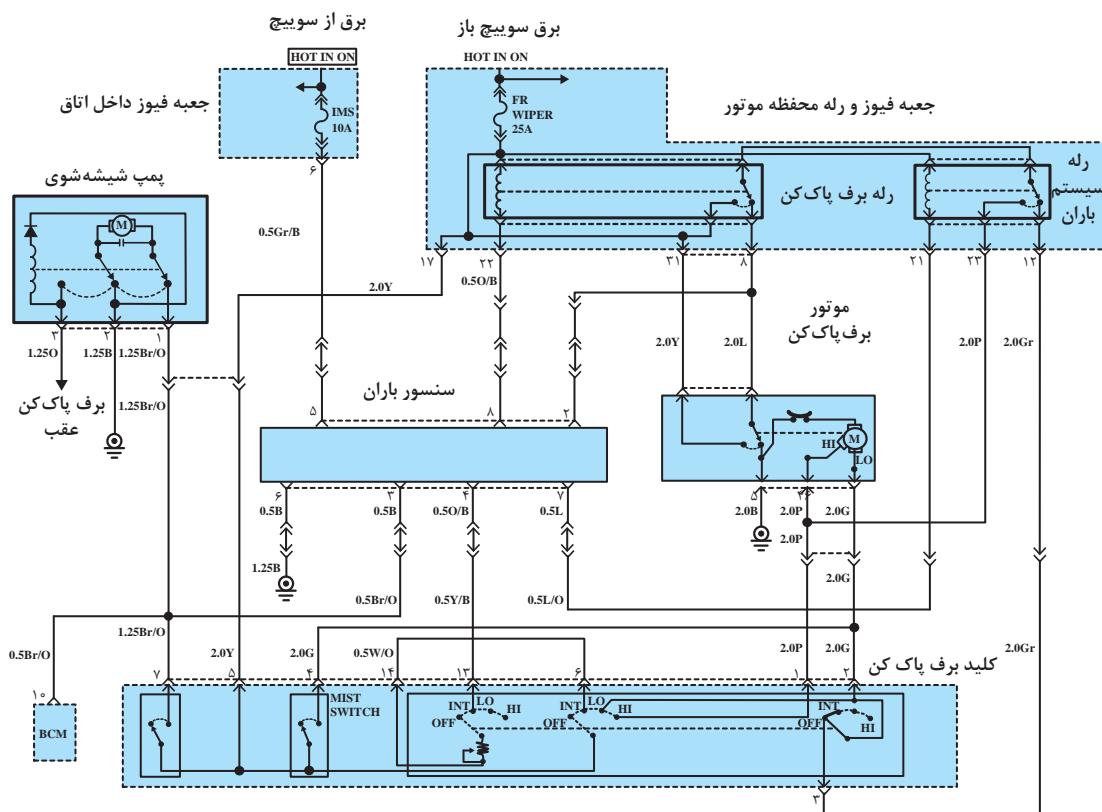
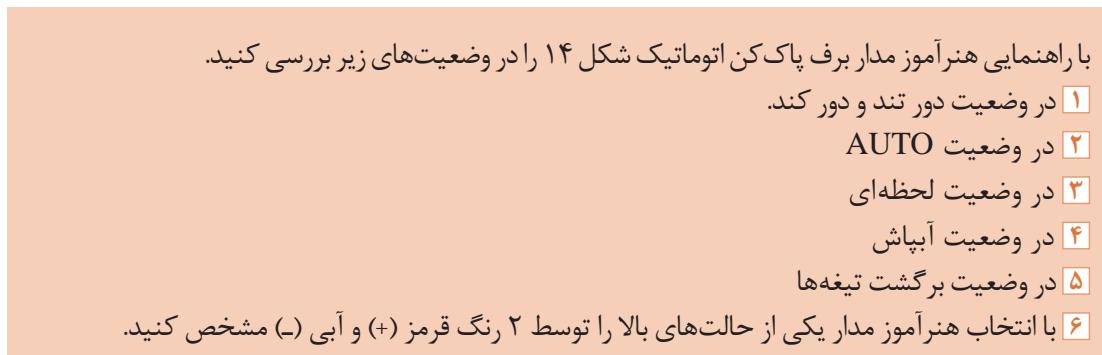

کار کلاسی

با راهنمایی هنرآموز مدار برف پاک کن اتوماتیک شکل ۱۴ را در وضعیت‌های زیر بررسی کنید.

- ۱ در وضعیت دور تند و دور کند.
- ۲ در وضعیت AUTO
- ۳ در وضعیت لحظه‌ای
- ۴ در وضعیت آبپاش
- ۵ در وضعیت برگشت تیغه‌ها
- ۶ با انتخاب هنرآموز مدار یکی از حالت‌های بالا را توسط ۲ رنگ قرمز (+) و آبی (-) مشخص کنید.

شکل ۱۴- مدار برف پاک کن اتوماتیک

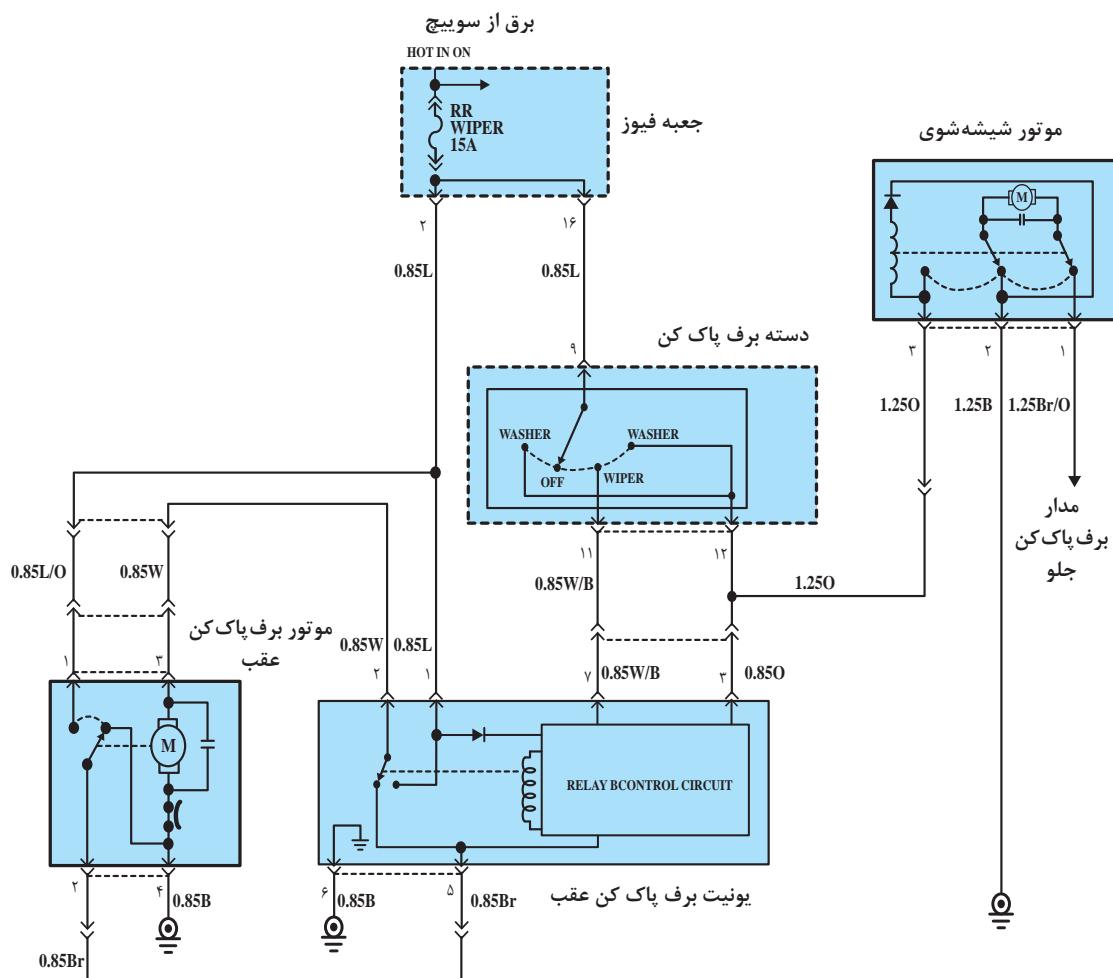
فیلم

روش عملکرد برف پاک کن با تیغه مخفی

با راهنمایی هنرآموز مدار برف پاک کن عقب شکل ۱۵ را در وضعیت‌های مختلف بررسی کنید و به انتخاب هنرآموز در یک حالت با دو رنگ مشخص کنید.

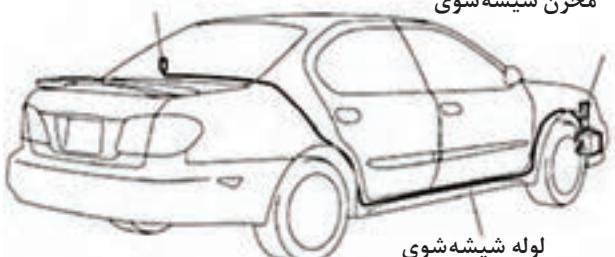

شکل ۱۵- مدار برف پاک کن عقب

سوراخ پاشش (نازل)

مخزن شیشه‌شوی

لوله شیشه‌شوی

شکل ۱۶- لوله کشی آب برای شیشه‌شوی عقب خودرو

سیستم شیشه‌شوی خودرو:

سیستم شیشه‌شوی خودرو از مخزن، پمپ شیشه‌شوی، لوله انتقال مایع شیشه‌شوی (شکل ۱۶)، چشمی‌های اسپری آب و در بعضی خودروها سنسور سطح آب مخزن شیشه‌شوی تشکیل شده است که کمبود آب را در مجموعه نشان‌دهنده‌ها به اطلاع راننده می‌رساند.

فکر کنید

چرا در بعضی از خودروها روی یک مخزن شیشه‌شوی دو عدد پمپ نصب شده است و بعضی نیز یک پمپ دارند ولی دو خروجی روی آن تعییه شده است؟ و بعضی از خودروها نیز دارای دو مخزن شیشه‌شوی می‌باشند؟

پژوهش کنید

در رابطه با تفاوت‌ها و شباهت‌های پمپ‌های شیشه‌شوی شکل ۱۷ پژوهش کنید.

شکل ۱۷- دو نوع موتور پمپ شیشه‌شوی

نازل‌های پاشش آب: نازل‌های آب به طور معمول در دو نوع نازل‌مجزا و نازل‌بکپارچه با تیغه برف‌پاک‌کن وجود دارند. خودروها با توجه به مساحت شیشه جلو دارای یک یا دو عدد نازل‌می‌باشند. عموماً بهترین الگوی پاشش آب توسط نازل‌های مجزا توسط شرکت‌های سازنده مشخص می‌شود. یک نمونه الگوی پاشش در شکل ۱۸ نشان داده شده است.

فیلم

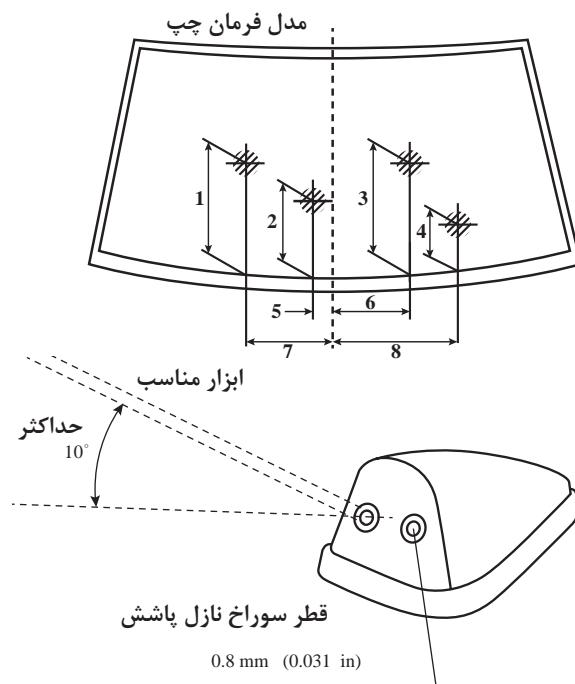
أنواع پاشش توسط نازل ها

فکر کنید

آیا امکان حذف نازل مجزای بسته شده روی در محفظه موتور و استفاده از تیغه‌های با نازل یکپارچه وجود دارد؟ این کار در بازار خدمات خودرویی توسط کدام صنف از تعمیرکاران خودرو انجام می‌شود؟

۱۵۴(۶/۰۶)	۵	۳۴۱(۱۳/۴۳)	۱
۲۰۳(۷/۹۹)	۶	۲۸۶(۱۱/۲۶)	۲
۳۸۲(۱۵/۰۴)	۷	۲۸۵(۱۱/۲۲)	۳
۳۸۵(۱۵/۱۶)	۸	۲۰۲(۷/۹۵)	مدل فرمان چپ (Model Commando)
		۱۵۲(۵/۹۸)	مدل فرمان راست (Model Commando Right)

شکل ۱۸- الگوی پاشش و جدول تنظیمات آن برای یک نوع خودرو

پژوهش کنید

بعضی از نازل‌های آب، دارای یک کانکتور برق است. در رابطه با استفاده از جریان برق در عملکرد نازل پژوهش کنید.

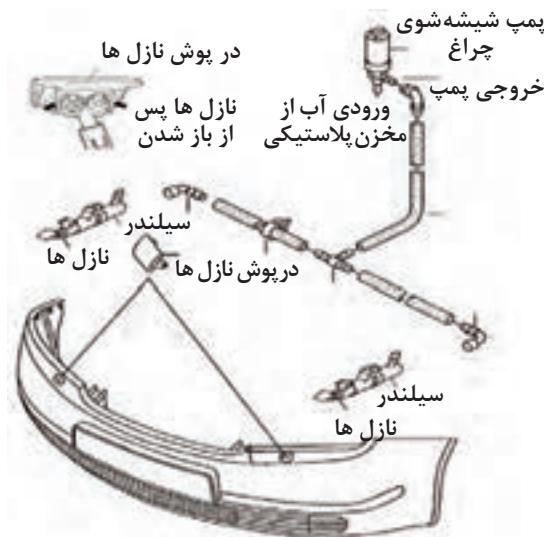
فیلم

روش عملکرد سیستم شیشه‌شوی چراغ

شکل ۱۹ دو نوع سیستم شیشه‌شوی با فواره پرفشار آب را نشان می‌دهد.

شکل ۱۹- روش‌های تمیز کردن چراغ

روش‌های انتقال آب از سطح شیشه جلو به سطح جاده : فضای پایین شیشه جلو یا همان بادگیر شیشه جلو^۱ معمولاً علاوه بر اینکه محفظه‌ای است که موتور برف پاک کن در آن قرار می‌گیرد، منطقه مناسبی برای هوارسانی به موتور یا سیستم تهویه است. همچنین دارای مجرای تخلیه برای برگشت آب برانی که روی سطح شیشه جلو پاشیده می‌شود به سطح جاده است، تا مانع از انباسته شدن آب در پایین شیشه جلو شود.

۱- Wiper Cowl And Rain Trays

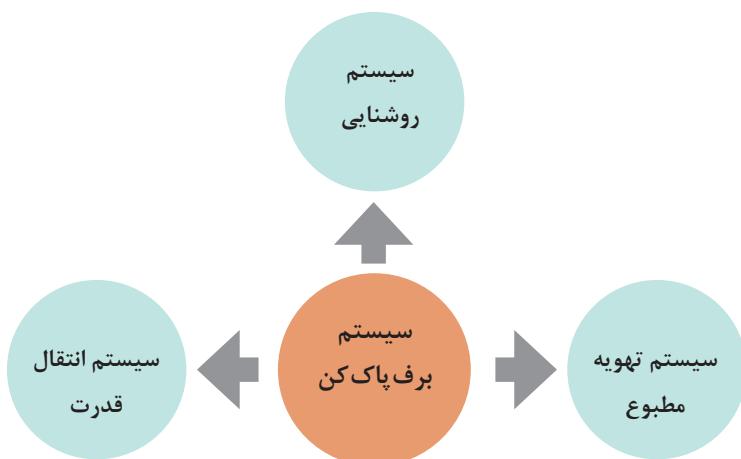
در صورت گرفتگی و مسدود شدن مجرای تخلیه آب^۱ چه مشکلاتی به وجود می‌آید؟ علل گرفتگی مجرای تخلیه آب چه مواردی می‌تواند باشد؟ (شکل ۲۰)

شکل ۲۰- اثر گرفتگی مجرای عدم تخلیه آب

ارتباط با سایر سیستم‌های خودرو

نمودار زیر ارتباط مجموعه برف پاک کن با سایر اجزای خودرو را نشان می‌دهد.

ارتباط سیستم برف پاک کن با سیستم انتقال قدرت چیست؟

روش عیب یابی برف پاک کن بدون باز کردن: بازررسی منظم می‌تواند از عیوب‌های اساسی و تعمیرات گران قیمت ممانعت به عمل آورد. همچنین بررسی‌ها باعث می‌شود خودرو ایمن باشد. اولین قدم در بازررسی، بررسی ظاهری می‌باشد. شکل ۲۱ موارد کلی مربوط به بررسی ظاهری سیستم برف پاک کن را نشان می‌دهد.

چک لیست بررسی سیستم برف پاک کن خودرو		
VIN:	تاریخ:	نام خودرو:
بررسی	خیر	بله
		آیا شیشه‌های خودرو سالم هستند؟
		آیا دوره تعویض تیغه‌های برف پاک کن رسیده است؟
		آیا تیغه‌های برف پاک کن سالم می‌باشند؟
		آیا سطح شیشه جلو به خوبی تمیز می‌شود؟
		آیا سطح شیشه عقب به خوبی تمیز می‌شود؟
		آیا بازوهای تیغه برف پاک کن فشار مناسب را بر تیغه‌ها اعمال می‌کنند؟
		آیا دور کند برف پاک کن به خوبی کار می‌کند؟
		آیا دور تند برف پاک کن به خوبی کار می‌کند؟
		آیا حالت تایمیری برف پاک کن به خوبی کار می‌کند؟
		آیا سنسور باران به خوبی کار می‌کند؟
		آیا بازگشت تیغه‌ها به حالت سکون پس از خاموش کردن انجام می‌شود؟
		آیا هنگام کار کردن برف پاک کن صدای غیر عادی شنیده می‌شود؟
		آیا فیوز برف پاک کن سالم است؟
		آیا اتصال بدنه موتور برف پاک کن و سوکت آن سالم و تمیز می‌باشند؟
توضیحات:		 ☒ ☐

شکل ۲۱- چک لیست بررسی سیستم برف پاک کن خودرو

به نظر شما سالم بودن شیشه جلو خودرو چه ارتباطی با سیستم برف پاک کن خودرو دارد؟

فکر کنید

آیا در صورت وجود ترک یا خراش بر روی شیشه جلو خودرو باید آن را تعویض کرد یا امکان تعمیر وجود دارد؟ در چه شرایطی تعمیر و در چه شرایطی تعویض باید پیشنهاد شود؟

کار کلاسی

کار کلاسی

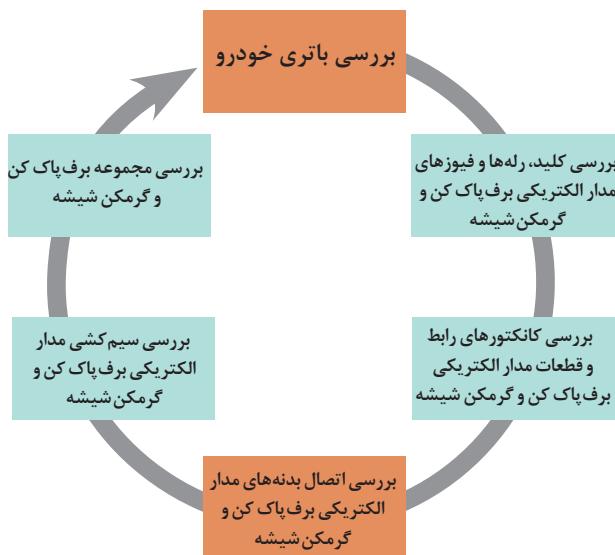
علائم هشداردهنده زیر چه ارتباطی با برف پاک کن خودرو دارند؟

پژوهش کنید

با راهنمایی هنرآموز در رابطه با سیستم Wet Brake در خودروهای پیشرفته که برف پاک کن و سیستم ترمز ABS را به یکدیگر مرتبط می‌سازد، پژوهش کنید.

نظر به اینکه بررسی باتری، کانکتورها، اتصالات فیوزها و رله‌ها در پودمان اول آمده است، از ذکر مجدد آنها خودداری می‌شود.

عیب یابی و رفع عیب تیغه برف پاک کن: شکل ۲۲ بررسی عیوب تیغه برف پاک کن را نشان می‌دهد.

خط انداختن	پله کردن	لک انداختن	جیر جیر کردن
اگر پس از تمیز کردن شیشه خط انداختن ادامه پیدا کند می‌تواند به علت ترک برداشتن لاستیک تیغه یا سخت شدن لبه‌های آن باشد که بایستی تعویض شود.	قرار گرفتن تیغه در دماهای بیش از حد می‌تواند باعث حرکت پله‌ای و لرزشی تیغه‌ها شود.	گرد شدن لبه‌ها و جدا شدن لاستیک از فربیم یا بدنه تیغه برف پاک کن، معمولاً باعث این حالت می‌شود. که سطوح پاک نشده بر روی شیشه دیده می‌شود.	شنیدن صدای معمول در موقع کار کردن عادی می‌باشد ولی تغییر نوع صدا می‌تواند دلیلی بر نامرغوب بودن جنس تیغه و یا ساییدگی و یا اتمام زمان مفید عملکرد تیغه‌ها باشد.

شکل ۲۲- عیوب‌های تیغه برف پاک کن

باز کردن و بستن تیغه برف پاک کن : برای اتصال تیغه برف پاک کن و بازوی برف پاک کن به یکدیگر ۴ شیوه کلی وجود دارد (شکل ۲۳).

نوع قفل‌شونده از بالا

نوع قفل‌شونده از جانب

نوع قلابدار

نوع پین انگشتی

شکل ۲۳- روش‌های اتصال تیغه برف پاک کن

فیلم

روش‌های تعویض انواع تیغه برف پاک کن

برای اینکه برف پاک کن عملکرد خوبی داشته باشد، باید کیفیت تیغه برف پاک کن‌ها و فشار بازویی روی تیغه مناسب باشد. برای عملکرد بهتر تیغه‌های برف پاک کن می‌توان تیغه و یا لاستیک تیغه را تعویض کرد.

پژوهش کنید

در رابطه با سیستم‌های تنظیم فشار تیغه برف پاک کن روی شیشه نوع مکانیکی (Super Wipe) و نوع الکترونیکی (Wiper Blade Pressure Control) که روی خودرو بسته می‌شود یا در بازار خدمات خودرویی وجود دارد پژوهش کنید.

کار کلاسی

ابزار مورد استفاده در شکل ۲۴ چه کاربردی دارد؟

شکل ۲۴- نوعی ابزار کمکی برای مناطق سردسیر

فکر کنید

چرا در آوردن بعضی بازوهای تیغه برف پاک کن بدون ابزار مخصوص کار مشکلی است؟

فیلم

قابلیت قرار گرفتن در موقعیت سرویس (Service Position) برای تعویض بهتر

پژوهش کنید

ابزار (کاتر) ترمیم لاستیک تیغه برف پاک کن که در شکل ۲۵ نشان داده شده است در برطرف کردن کدام عیب از تیغه برف پاک کن می‌تواند مؤثر باشد؟

شکل ۲۵- کاتر لایه بردار تیغه

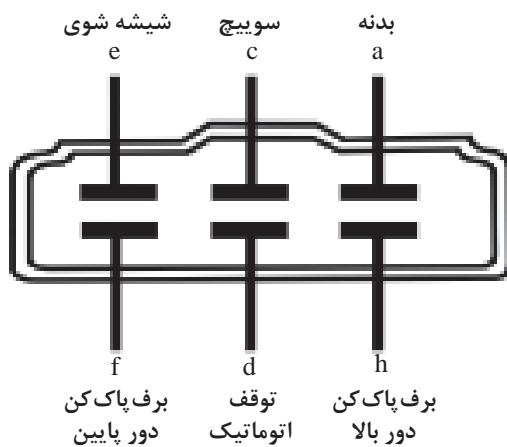
عیب یابی و رفع عیب موتور برف پاک کن بدون باز کردن آن: پس از بررسی ظاهری سیستم برف پاک کن در صورت لزوم می‌توان عملکرد موتور برف پاک کن را از روی سوکت متصل به آن آزمایش کرد تا از صحت عملکرد آن اطمینان حاصل شود. دو روش آزمایش در اینجا وجود دارد: ۱- آزمایش ولتاژی ۲- آزمایش اهمی

پس از تحويل گرفتن نقشه‌های مربوط به ردیف اول و دوم شکل ۲۶ که مربوط به دو نوع خودرو مختلف می‌باشد، آزمایش‌های لازم را انجام دهید و نتایج را نیز تشریح کنید.

نام خودرو	تست اهمی	شمایتیک سوکت موتور برف پاک کن	تست ولتاژی
پراید	<p>فیوز برف پاک کن را خارج کرده و آزمایش‌های زیر را انجام دهید:</p> <p>در حالتی که برف پاک کن در وضعیت شروع کورس خود در پایین شیشه قرار دارد، پایه c و d باید توسط مولتی‌متری که در حالت آزمایش صدا یا هم قرار دارد، به یکدیگر راه دهند. پایه c و d به بدنه نباید راه دهند.</p> <p>در حالتی که برف پاک کن در غیر وضعیت شروع کورس خود در پایین شیشه قرار دارد، پایه c باید به بدنه راه دهد. پایه d به بدنه نباید راه دهد.</p>		<p>برق مثبت را به پایه d و برق منفی را به پایه b بدهید. برف پاک کن باید با دور کند دوران نماید. برق مثبت را به پایه d و برق منفی را به پایه a بدهید. موتور برف پاک کن باید با دور تند دوران نماید.</p> <p>اگر در هریک از مراحل بالا برق منفی را از پایه b جدا کرده و مشاهده می‌کنید که تیغه‌های برف پاک کن به محض جدا کردن منفی، در هر مرحله‌ای از دوران باشند، همان جا می‌ایستند. برای برگشت تیغه‌ها به حالت ابتدایی حرکت پس از جدا کردن منفی، پایه c را به پایه b وصل نمایید.</p>
سمند	<p>فیوز برف پاک کن را خارج کرده و آزمایش‌های زیر را انجام دهید:</p> <p>در حالتی که برف پاک کن در وضعیت شروع کورس خود در پایین شیشه قرار دارد، پایه ۵ و ۲ باید توسط مولتی‌متری که در حالت آزمایش صدا یا هم قرار دارد، به یکدیگر راه دهند. پایه ۵ و ۳ نباید راه دهند.</p> <p>در حالتی که برف پاک کن در غیر وضعیت شروع کورس خود در پایین شیشه قرار دارد، پایه ۳ باید به ۵ راه دهد. پایه ۵ به ۲ نباید راه دهد.</p>		<p>برق مثبت را به پایه ۴ و برق منفی را به پایه ۲ بدهید. برف پاک کن باید با دور کند دوران نماید. برق مثبت را به پایه ۲ و برق منفی را به پایه ۱ بدهید. موتور برف پاک کن باید با دور تند دوران نماید.</p> <p>اگر در هریک از مراحل بالا برق منفی را از پایه ۲ جدا کرده و مشاهده می‌کنید که تیغه‌های برف پاک کن به محض جدا کردن منفی، در هر مرحله‌ای از دوران باشند، همان جا می‌ایستند. برای برگشت تیغه‌ها به حالت ابتدایی حرکت پایه ۳ را به مثبت اتصال می‌دهیم، پایه ۴ را به پایه ۵ وصل نمایید.</p>

شکل ۲۶- جدول تست اهمی و ولتاژی دو نوع مدار برف پاک کن

عیب یابی از روی دسته برف پاک کن و کلید : پس از جدا کردن کانکتور دسته برف پاک کن، می‌توان با اتصال پایه‌های مختلف آن به یکدیگر، برف پاک کن را در حالت‌های مختلف راهاندازی کرد. برای این کار لازم است به جدول اتصال کانکتور، مشابه شکل ۲۷ برای خودروی مورد نظر دسترسی داشت. بیشتر نقشه‌های الکتریکی خودروها دارای این جدول می‌باشند. اگر در کتاب راهنمای تعمیرات (مدارهای الکتریکی) خودروی مشابه این جدول وجود نداشت، باید با کمک نقشه اصلی این جدول را تهیه کرد.

F	E	D	B	A	ترمینال	موقعیت
●		●			برف پاک کن لحظه‌ای خاموش	خاموش
●			●		برف پاک کن لحظه‌ای روشن	روشن
●	●				INT	
					I	
		●	●		II	
					شیشه‌شوی روشن	

شکل ۲۷—نمونه جدول اتصال کانکتور دسته برف پاک کن به همراه نقشه کانکتور

با استفاده از کتاب راهنمای تعمیرات برای خودرو موجود در کارگاه جدول اتصال دسته برف پاک کن را تهیه کنید.

کار کلاسی

فکر کنید

دور کند برف پاک کن خودرویی کار نمی‌کند، تکنسینی از روی موتور برف پاک کن دور کند را راه اندازی می‌کند و برف پاک کن به خوبی کار می‌کند و از روی کانکتور دسته کلید برف پاک کن نیز دور کند به خوبی کار می‌کند. در رابطه با عیب احتمالی چه می‌توان گفت؟

فکر کنید

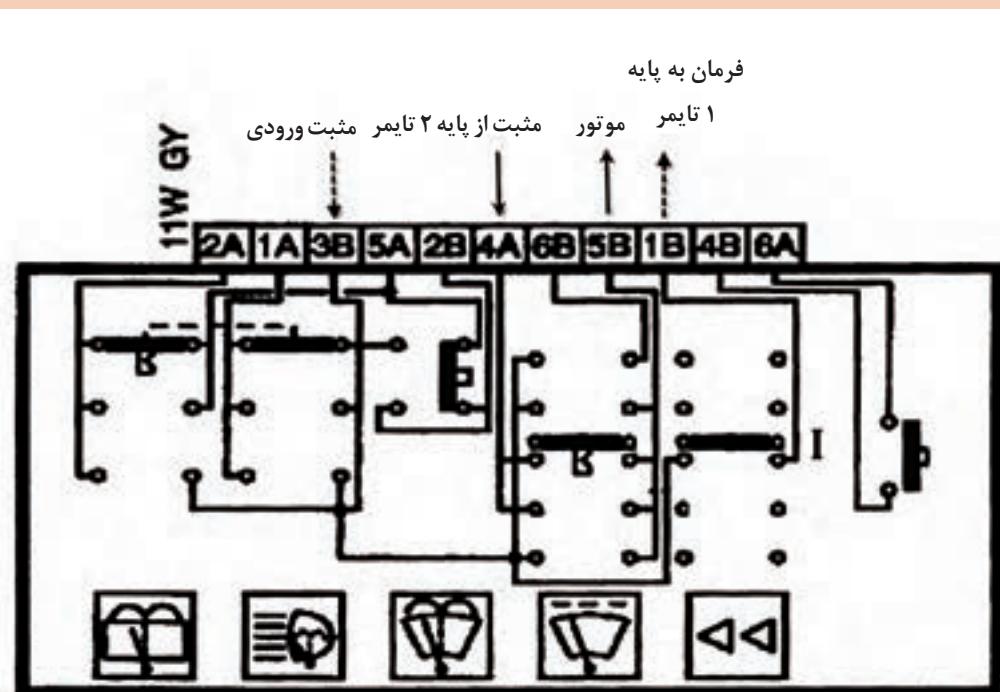
تکنسینی از روی موتور برف پاک کن دور تند را راه اندازی می‌کند و برف پاک کن به خوبی کار می‌کند و از روی کانکتور دسته کلید برف پاک کن دور تند کار نمی‌کند. در رابطه با عیب احتمالی چه می‌توان گفت؟

کار کلاسی

شماییک کانکتور دسته برف پاک کن یک خودرو در زیر آورده شده است. پایه‌های فعال کانکتور کدام وضعیت برف پاک کن مدار شکل ۲۸ را نشان می‌دهد؟ از شکل ۱۳ کمک بگیرید.

شکل ۲۸- نوعی کلید برف پاک کن

روش بررسی و عیب یابی پمپ شیشه شوی: جدول زیر نمونه سؤالاتی که هنگام سرویس پمپ شیشه شوی مطرح می‌شود را بیان می‌کند.

آیا صدای پمپ شیشه شوی هنگام فعال شدن شنیده می‌شود؟	آیا فیوز پمپ شیشه شوی سالم است؟
آیا اورینگ‌ها سالم هستند؟	آیا نشتی در مدار وجود دارد؟ آیا فشار آب خروجی از نازل‌ها مناسب است؟
آیا مسیر سیم‌کشی از کلید تا پمپ شیشه شوی سالم است؟	آیا در لوله‌های انتقال مایع شیشه شوی از مخزن تا نازل‌ها گرفتگی وجود دارد؟
آیا کلید پمپ شیشه شوی سالم است؟	آیا برق مثبت و اتصال بدنه پمپ به خوبی تأمین می‌شود؟ افت ولتاژ آن مناسب است؟ آیا مایع شیشه شوی در مخزن بخوبی زده است؟

بررسی و رفع عیب سیستم برف پاک کن

فعالیت
کارگاهی

- ابزار و تجهیزات:** خودرو - جعبه ابزار مکانیکی - جعبه ابزار الکتریکی - کتاب راهنمای تعمیرات - لوازم یدکی
- ۱ با جدا کردن کانکتور دسته کلید برف پاک کن خودروی موجود در کارگاه، از روی کانکتور و با اتصال پایه‌های مختلف، حالت‌های مختلف برف پاک کن را راهاندازی کنید.
  - ۲ با بررسی خودروهای مختلف محل قرارگیری مخزن شیشه شوی آنها را پیدا کنید و نسبت به تعویض شیلنگ معیوب اقدام کنید.
  - ۳ نازل‌های شیشه شوی خودروی موجود در کارگاه را برای دستیابی به الگوی پاشش مناسب تنظیم کنید.
  - ۴ با استفاده از ابزار مخصوص بازوی تیغه برف پاک کن را در بیاورید و بازوی نورا در محل نصب قرار دهید و هزار خاری بازوی تیغه برف پاک کن را برای قرارگیری صحیح تنظیم کنید.
  - ۵ با بررسی سنسور میزان مایع مخزن شیشه شوی، روشن ماندن و یا روشن نشدن چراغ کم بودن مایع شیشه شوی پشت آمپر را عیب یابی کنید.
  - ۶ برای خودروهای موجود در کارگاه، مراحل آزمایش ولتاژی و اهمی موتور برف پاک کن را انجام دهید.
  - ۷ با جدا کردن رله تایمر برف پاک کن خودرو، ابتدا شماره پایه‌های مختلف آن را شناسایی کنید و روی میز کار صحت عملکرد آن را در وضعیت تایمری به صورت ولتاژی آزمایش کنید.
  - ۸ حالت‌های مختلف عملکرد برف پاک کن را بررسی کنید و چک لیست تعمیرات را کامل کنید.
  - ۹ باز بودن مجرای تخلیه آب سطح شیشه خودروی موجود در کارگاه را بررسی کنید.

نکات ایمنی

- استفاده از لوازم ایمنی شخصی و کارگاهی هنگام حضور در کارگاه الزامی است.
- در زمان آزمایش‌های ولتاژی مراقب اتصال کوتاه شدن مدار باشد.

روش تعمیر و تعویض موتور برف پاک کن

فیلم

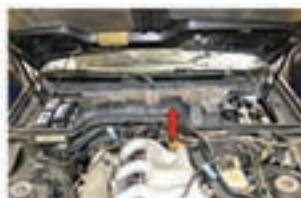

مراحل تعویض موتور برف پاک کن

کار کلاسی

با توجه به فیلم آموزشی، مراحل تعویض موتور برف پاک کن را در شکل ۲۹ کامل کنید.

۱- پوشش پلاستیکی روی برف پاک کن را ب
تادسترسی به موتور برف پاک کن ممکن شود.

۲- پوشش پلاستیکی پایین شیشه جلو را باز کنید
روش مناسب علامت‌گذاری کنید.

۳- موقعیت تیغه برف پاک کن را ب

..... ۴- .....
..... ۵- .....
..... ۶- .....
..... ۷- .....
..... ۸- .....
..... ۹-

..... ۴- .....
..... ۵- .....
..... ۶- .....
..... ۷- .....
..... ۸- .....
..... ۹-

..... ۴- .....
..... ۵- .....
..... ۶- .....
..... ۷- .....
..... ۸- .....
..... ۹-

..... ۴- .....
..... ۵- .....
..... ۶- .....
..... ۷- .....
..... ۸- .....
..... ۹-

..... ۴- .....
..... ۵- .....
..... ۶- .....
..... ۷- .....
..... ۸- .....
..... ۹-

..... ۴- .....
..... ۵- .....
..... ۶- .....
..... ۷- .....
..... ۸- .....
..... ۹-

شکل ۲۹- روش باز کردن و بستن موتور برف پاک کن

بررسی و رفع عیب سیستم برف پاک کن

ابزار و تجهیزات: خودرو - جعبه ابزار مکانیکی - جعبه ابزار الکتریکی - کتاب راهنمای تعمیرات - لوازم یدکی

- ۱ مجموعه موتور برف پاک کن و اهرم بندی آن را از روی خودرو باز کنید.
- ۲ موتور برف پاک کن را از روی اهرم بندی آن جدا کنید.
- ۳ اجزای موتور برف پاک کن را باز کنید و نسبت دنده آن را به دست آورید و در صورت لزوم تعمیر یا تعویض کنید.
- ۴ موتور شیشه بالابر را روی خودرو بیندید.
- ۵ مجموعه موتور و مکانیزم اهرم بندی را روی خودرو بیندید.

- استفاده از لوازم ایمنی شخصی و کارگاهی هنگام حضور در کارگاه الزامی است.
- قبل از هرگونه باز کردن اتصال منفی باتری را جدا کنید.

مراحل تعویض پمپ شیشه شوی

روش باز کردن و تعویض پمپ شیشه شوی

پس از اطمینان از نیاز به باز کردن و تعویض پمپ شیشه شوی، با استفاده از کتاب راهنمای تعمیرات، آن را باز کنید.

مراحل تعویض پمپ شیشه شوی را در شکل ۳۰ کامل کنید.

شکل ۳۰- مراحل تعویض پمپ شیشه شوی

گرمکن شیشه و آینه خودرو

فکر کنید

به نظر شما چرا در خودروها برای شیشه عقب از سیستم گرمکن استفاده می‌شود؟ آیا علاوه بر شیشه عقب برای شیشه‌های جلوی خودرو نیز از گرمکن استفاده می‌شود؟ گرمکن‌های شیشه جلو و عقب چه تفاوت‌هایی با یکدیگر باید داشته باشند؟ آیا از گرمکن علاوه بر شیشه و آینه خودرو در جاهای دیگر نیز استفاده می‌شود؟

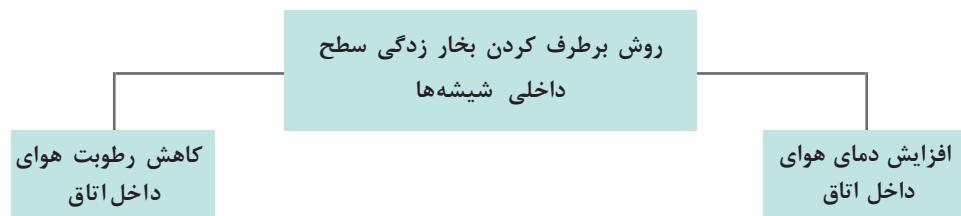
شکل ۳۱- بخار گرفتگی روی شیشه‌ها

فرایند بخارزدگی شیشه

شکل ۳۲- فرایند بخار زدگی شیشه‌ها

برای کاهش بخار روی شیشه‌ها از دو روش کلی استفاده می‌کنند. نمودار زیر این دو روش را نشان می‌دهد.

شیشه‌های خودرو را نه تنها از بیرون بلکه از داخل نیز تمیز نگه دارید. کثیفی شیشه‌ها می‌تواند عاملی برای بروجور آمدن رطوبت شود. شیشه‌های پوشیده با کثیفی خیلی زودتر بخار زده می‌شوند.

نکته
بهداشتی

آیا کثیف بودن و گرفتگی فیلتر هوای داخل کابین در عملکرد بخارزدایی شیشه‌های خودرو مؤثر است؟

کار کلاسی

تفاوت بین علائم شکل ۳۳ در چیست؟

کار کلاسی

شکل ۳۳—علائم کلید بخار زدا

روش‌های عملی بخارزدایی: شکل ۳۴ روش‌های مختلف بخار زدایی از روی شیشه‌ها را نشان می‌دهد.

۱

بخارزدایی سیستم
کولر و بخاری

با قرار دادن خطوط مقاومتی روی سطح شیشه که دارای مقاومت کمی می‌باشد، جریان زیادی از خطوط مقاومتی عبور می‌کند و با عبور جریان، گرما تولید شده و از گرما برای بخارزدایی استفاده می‌شود.

۲

بخارزدایی سیستم کولر

یکی از روش‌های از بین بردن بخارات سطح شیشه این است که هواخشک توسط سیستم بخاری به سمت شیشه‌های بخارزدیده با حجم و سرعت بالا هدایت شود زیرا که هواخشک قادر است رطوبت را از سطح شیشه جذب کند. اگر خودروی کار کرده و با سیستم بخاری ضعیف داشته باشد ممکن است این روش عملکرد مطلوبی نداشته باشد.

۳

بخارزدایی سیستم بخاری

روش دیگر از بین بردن بخارات شیشه، خشک کردن هواخشک داخل خودرو یا به عبارت دیگر از بین بردن رطوبت هوا می‌باشد. برای این کار سیستم کولر خودرو را به کار بیندازید، زیرا کولر خودرو به صورت ذاتی از میزان رطوبت هوا می‌کاهد. این روش زمانی توصیه می‌شود که دمای بیرون بالاتر از ۲ درجه سانتی گراد باشد.

۴

بخارزدایی سیستم
(خطوط مقاومتی)

بعضی از کاتالوگ‌های خودرو، استفاده همزمان کولر و گرمایش را بهترین گزینه برای بخارزدایی می‌دانند. در این وضعیت سیستم کولر رطوبت هوا را جذب می‌کند و سیستم گرمایش دمای شیشه جلو را بالا می‌برد تا بخارزدایی به خوبی انجام شود.

شکل ۳۴- روش‌های مختلف بخار زدایی

پژوهش کنید

با پرسش و جستجو در رابطه با سیستم‌های بخارزدایی چند نوع خودرو جدول زیر را برای آنها کامل کنید.

ردیف	نام خودرو	نوع سیستم بخار زدایی	بخار زدایی اتوماتیک بدون سنسور رطوبت	بخارزدایی اتوماتیک مجهز به سنسور رطوبت	بخار زدایی با گرمکن تایмер دار	بخارزدایی دستی

کار کلاسی

با توجه به مطالبی که در کتاب دانش فنی آموخته‌اید، در فضاهای بسته چگونه می‌توان با رعایت اینمنی و بهداشت اقدام به گرم کردن خودرو کرد؟

فکر کنید

مایع آبگریز شیشه که با استفاده از تکنولوژی نانو ساخته شده است چه کاربردی در بخارزدایی خودرو دارد؟

مدار گرمکن شیشه و آینه

فیلم

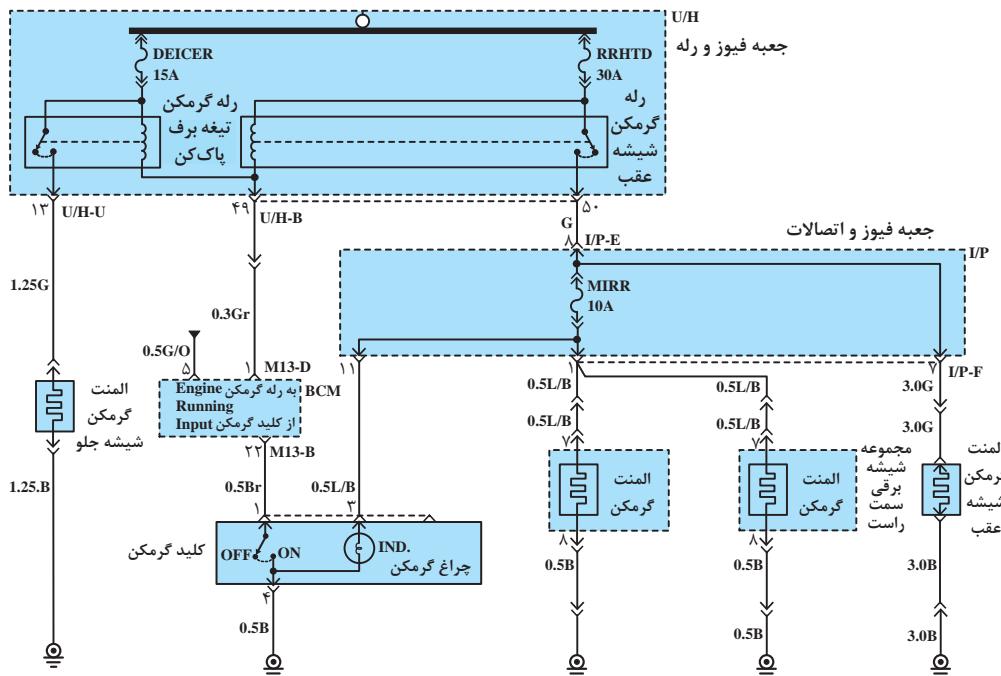

عملکرد مدار گرمکن شیشه و آینه

پس از مشاهده فیلم با راهنمایی هنرآموز مسیر جریان برق در مدار گرمکن شیشه و آینه شکل ۳۵ را در وضعیت فعال شدن کلید گرمکن با دو رنگ قرمز و مشکی مشخص کنید.

برق مستقیم از باتری

شکل ۳۵- مدار گرمکن شیشه و آینه

گرمکن‌ها معمولاً به صورت تایمری کار می‌کنند که با توجه به نوع خودرو زمان فعال بودن آنها متفاوت است و تایمر گرمکن یا به صورت یک رله جداگانه در مدار قرار می‌گیرد و یا اینکه BCM کار تایمری مربوط به گرمکن را انجام می‌دهد.

دلایل لزوم قرار دادن تایمر در مدار گرمکن شیشه‌ها چیست؟

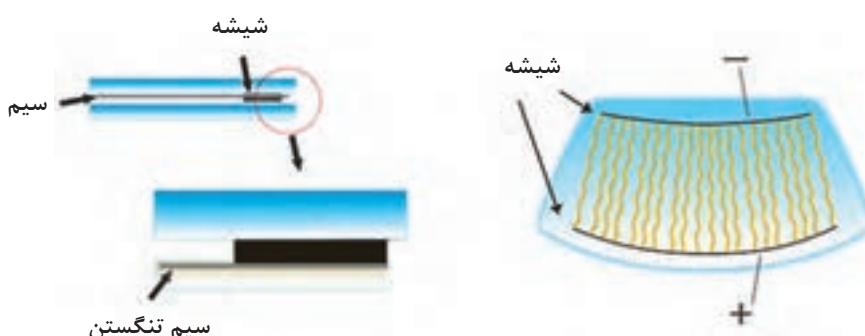
گرمکن الکترونیکی شیشه‌ها:

المنت‌های شیشه گرمکن عقب ممکن است در داخل شیشه تعییه شده باشد و یا روی سطح شیشه چاپ شده باشد. در هر حال این المنت‌ها نباید مانعی برای دید مناسب راننده و در نتیجه ایمنی خودرو باشد. بخصوص اگر روی شیشه جلو گرمکن قرار گرفته باشد. به طور کلی با توجه به نوع و موقعیت قرارگیری المان گرمکن، انواع گرمکن شیشه عبارت‌اند از:

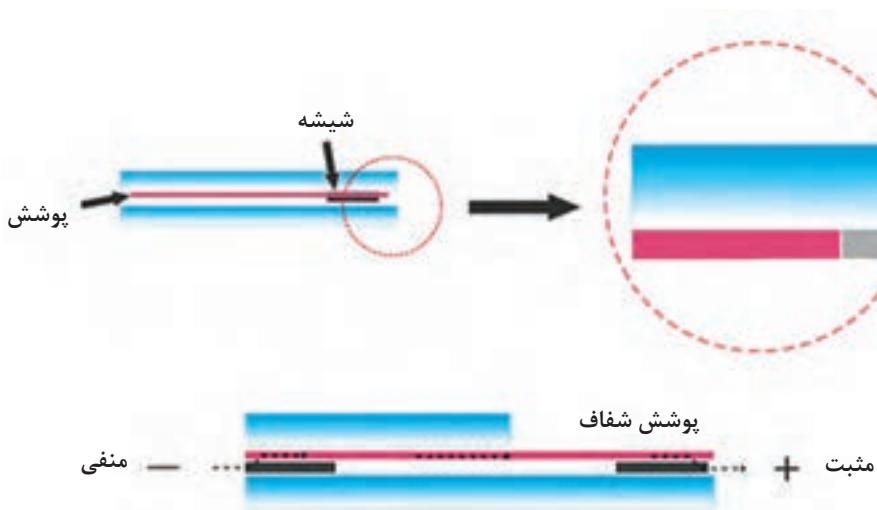
۱- شیشه گرمکن با خطوط مقاومتی قابل رؤیت: در این نوع گرمکن خطوط مقاومتی دارای ضخامتی می‌باشند که از فاصله نه چندان نزدیک نیز قابل رؤیت می‌باشد و معمولاً از جنس نقره با پوشش‌های مس یا نیکل ساخته می‌شوند. این نوع گرمکن فقط در شیشه‌های عقب خودرو به کار گرفته می‌شود.

۲- شیشه گرمکن با خطوط مقاومتی بسیار نازک: در بعضی از شیشه‌های جلوی خودرو به کار گرفته می‌شود. ضخامت در حدود ۲۸ میکرونی آن باعث شده است تا بسیاری از افراد متوجه وجود خطوط گرمکن که به صورت عمودی و زیگزاگ روی شیشه جلو قرار دارد نشوند. این خطوط از جنس تنگستن نیز ساخته می‌شود. شکل ۳۶ یک نمونه کاربرد این نوع گرمکن را نشان می‌دهد.

۳- شیشه گرمکن با پوشش میانی شفاف (نامرئی): در این نوع شیشه گرمکن‌ها در طی مراحل ساخت شیشه یک صفحه مستطیلی که با چشم غیر مسلح قابل رؤیت نمی‌باشد به شیشه افزوده می‌شود که عبور جریان الکتریکی از این صفحه رسانا باعث می‌شود که گرما در همه جای شیشه به صورت یکنواخت افزایش یابد. از طرفی به خاطر نامرئی بودن، مانعی برای دید راننده نیست. از این نوع گرمکن‌ها علاوه بر خودروها و هواپیماها، روی شیشه‌های دوربین‌های امنیتی و... نیز استفاده می‌شود. این نوع گرمکن‌ها باعث افزایش عمر تیغه برف پاک کن می‌شود و فرایند یخ‌زدایی را با سرعت بیشتری انجام می‌دهند. در تابستان‌ها نیز به خاطر برگرداندن اشعه‌های مضر خورشید، هوای مطلوب‌تری را در داخل خودرو باعث می‌شود.

شکل ۳۶- شیشه گرمکن با خطوط مقاومتی بسیار نازک

شکل ۳۷- شیشه گرمکن با پوشش میانی شفاف

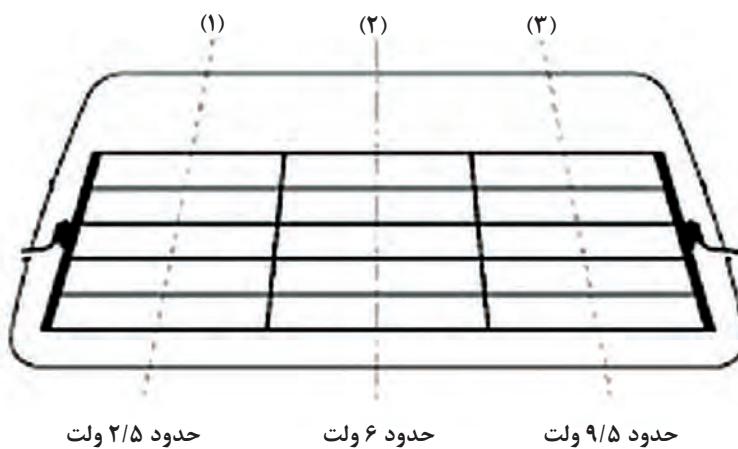
بیزوهش کنید

برای ساخت المنت گرمکن شیشه عقب از چه موادی استفاده می‌شود؟

روش بررسی و عیب یابی خطوط مقاومتی المنت گرمکن :

خطوط مقاومتی المنت در طول مسیر اندازه‌گیری، افت و لتاژ تدریجی دارند. لتاژ در مرکز شیشه عقب روی همه خطوط حدود ۶ ولت می‌باشد. شکل ۳۸ نمونه‌ای از روش اندازه‌گیری لتاژ در این خطوط را نشان می‌دهد.

اندازه‌گیری لتاژ در قسمت‌های مختلف خطوط مقاومتی المنت شیشه گرمکن

شکل ۳۸- عیب یابی خطوط مقاومتی

فکر کنید

چسب رسانا چیست و در تعمیرات گرمکن شیشه خودرو چه کاربردی دارد؟

روش بررسی و تعمیر گرمکن شیشه خودرو

فیلم

تعمیر خطوط مقاومتی گرمکن روی شیشه

کار کلاسی

با توجه به فیلم آموزشی و تصاویر شکل ۳۹ زیر نویس مطالب را کامل کنید.

		
۱- استفاده از چسب ترمیمی در محل قطعی	.....۲	۱- ابزار مناسب
		
.....۶	.....۵	.....۴
		
۹- بررسی الکتریکی	۸- بررسی ظاهری	.....۷

شکل ۳۹- روش ترمیم خطوط مقاومتی گرمکن (روی شیشه)

فکر کنید

در بازار خدمات خودرویی برای رفع مشکلات مربوط به المنت گرمکن شیشه، چه موقعی تعمیر و چه موقعی تعویض شیشه انجام می‌شود؟

فیلم

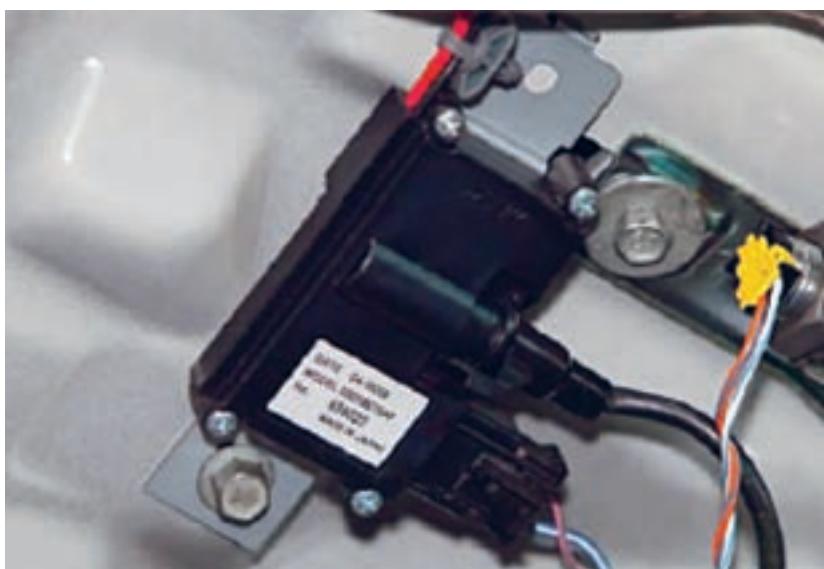

مراحل تعویض شیشه خودرو

نکته

در بعضی از خودروها آنتن رادیو به صورت مشترک با خطوط مقاومتی گرمکن شیشه عقب ساخته می‌شوند. در این خودروها معمولاً رادیو و گرمکن یک یونیت مستقل دارند که محل بستن آن معمولاً در صندوق عقب است. خطوط بالایی گرمکن که در فرایند گرم کردن شرکت نمی‌کنند به عنوان گیرنده امواج AM و سایر خطوط گرمکن به عنوان گیرنده امواج FM عمل می‌کنند. در این گونه خودروها برق گرمکن توسط واحد کنترل آنتن تغذیه می‌شود.

شکل ۴۰- یونیت آنتن یک نوع خودرو

پژوهش کنید

نام چند خودرو را که آنتن آنها از خطوط مقاومتی است نام ببرید و با رانندگان این خودروها گفتگو کنید.
آیا از لحاظ آنتن دهی با خودروهایی که آنتن خودروی آنها از این نوع نیست تفاوت دارند؟

کارکلاسی

آیا می‌توان با نگاه ظاهری به خودرو تشخیص داد که آنتن یک خودرو از نوع خطوط مقاومتی روی شیشه است؟ چگونه؟

پژوهش کنید

در بعضی از خودروهای داخل المنت گرمکن شیشه عقب علاوه بر خطوط افقی دارای دو خط عمودی نیز می‌باشد، در رابطه با علت به کارگیری این خطوط عمودی پژوهش کنید.

گرمکن آینه خودرو

نکته

المنت آینه‌های جانبی در پشت صفحه آینه قرار گرفته است. این المنت‌ها در دو نوع PTC و NPTC وجود دارند.

شکل ۴۱- المنت گرمکن آینه

عیب‌یابی و رفع عیب گرمکن شیشه عقب و آینه جانبی

فعالیت
کارگاهی

ابزار و تجهیزات: خودرو- کتاب راهنمای تعمیرات مربوط به خودرو- جعبه ابزار مکانیکی - ابزار مخصوص - جعبه ابزار الکتریکی - مولتی‌متر- چراغ تست

- ۱ گرمکن شیشه عقب خودروی موجود در کارگاه را بررسی کنید.
- ۲ در صورت وجود مدار گرمکن روی شیشه، آن را بررسی و ترمیم کنید.
- ۳ گرمکن روی آینه جانبی را بررسی و تعویض کنید.

نکات ایمنی

- استفاده از لوازم ایمنی شخصی و کارگاهی هنگام حضور در کارگاه الزامی است.
- قبل از باز کردن قطعات، کابل منفی باتری را جدا کنید.

ارزشیابی شایستگی تعمیر برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن شیشه‌ها

شرح کار :

- ۱ بررسی مکانیزم‌های حرکتی (اهرم بندی، تیغه‌ها,...)
- ۲ بررسی مجموعه الکتریکی برف پاک کن (موتورها، دسته سیم، کلید,...)
- ۳ تکمیل چک لیست اطلاعات تعمیر
- ۴ تعمیر مجموعه برف پاک کن (باز کردن، تعویض و بستن (مکانیزم‌های حرکتی، موتور، دسته سیم، بررسی نهایی))
- ۵ بررسی و عیب‌یابی مجموعه شیشه شوی
- ۶ تعمیر مجموعه شیشه‌شوی (باز کردن، تعویض و بستن) پمپ، لوله‌ها، مخزن، مدار الکتریکی و بررسی نهایی مجموعه شیشه شوی
- ۷ بررسی و عیب‌یابی مجموعه گرمکن شیشه و آینه
- ۸ تعمیر مجموعه گرمکن‌های شیشه و آینه (تعویض سویچ، اجزای مدار و بررسی نهایی)

استاندارد عملکرد :

با استفاده از تجهیزات لازم و راهنمای تعمیرات مجموعه برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن‌های شیشه خودرو، ضمن بررسی و آزمایش‌های مجموعه برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن‌های شیشه، عیب‌یابی و رفع عیب انواع مجموعه برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن‌های شیشه خودروهای سواری موجود را انجام دهد.

شاخص‌ها :

مشاهده روند بررسی مکانیزم‌های حرکتی (اهرم بندی، تیغه‌ها,...) مطابق کتاب راهنمای تعمیرات، مشاهده رویه بررسی مجموعه الکتریکی برف پاک کن (موتورها، دسته سیم، کلید,...)، تکمیل چک لیست تکمیل شده، مشاهده روند تعمیر مجموعه برف پاک کن (باز کردن، تعویض و بستن) مکانیزم‌های حرکتی، موتور، دسته سیم، بررسی نهایی مطابق دستورالعمل، مشاهده روند بررسی، عیب‌یابی و تعمیر مجموعه شیشه شوی مطابق کتاب راهنمای تعمیرات، مشاهده روند بررسی، عیب‌یابی و تعمیر مجموعه گرمکن شیشه و آینه‌ها مطابق دستورالعمل، بررسی نهایی مجموعه شیشه شوی و گرمکن پس از انجام تعمیرات

شرایط انجام کار :

کارگاه - خودرو- زمان ۰۰ ۱۰ دقیقه - کتاب راهنمای جعبه ابزار مکانیکی و الکتریکی - ابزار مخصوص - لوازم یدکی - دستگاه عیب‌یاب - تست لامپ - تستر الکتریکی مدار - آومتر - مایع شیشه شوی

معیار شایستگی :

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی	نمره هنرجو
۱	بررسی مجموعه برف پاک کن	۲	
۲	تعمیر مجموعه برف پاک کن	۲	
۳	تعمیر مجموعه شیشه شوی‌های خودرو	۱	
۴	تعمیر مجموعه شیشه گرمکن (شیشه و آینه)	۱	
	شاخص‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: با استفاده از لوازم ایمنی کار و رعایت نکات زیست محیطی و با کاربرد تفکر نقادانه و در نظر گرفتن خطرات در فرایند انجام کار، اقدام به عیب‌یابی و رفع عیب مجموعه برف پاک کن، شیشه شوی و گرمکن‌های شیشه خودرو کنید.	۲	
	میانگین نمرات	*	*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

مقدمه

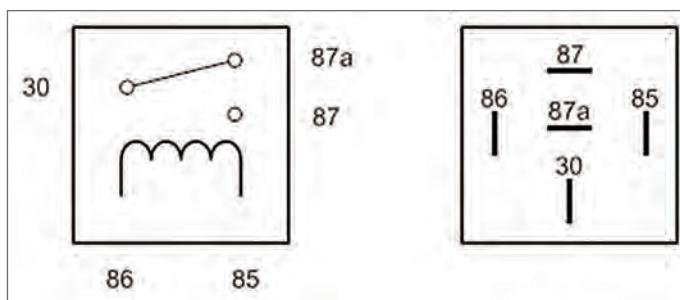
دستگاه بوق یکی از ابزارهای هشداردهنده روی خودرو است که فقط در موارد خاص مورد استفاده قرار می‌گیرد، هدف آن ایجاد صدا برای هشدار به سایر رانندگان و افراد در اطراف خودرو می‌باشد. در این واحد کار تعمیرات مربوط به مجموعه بوق آموزش داده می‌شود.

استاندارد عملکرد

پس از پایان این واحد کار هنرجو باید بتواند انواع بوق‌های مورد استفاده در خودروهای سواری را شناسایی، عیب‌یابی و رفع عیب کند.

پیش آزمون

۱ با توجه به شکل زیر پایه‌های رله را نام‌گذاری کنید.

- ۲ به نظر شما کلید بوق از چه نوعی می‌تواند باشد؟
- (الف) DPST   (ب) SPDT   (ج) SPTT   (د) SPST
- ۳ وظیفه رله در مدار الکتریکی کدام یک از گزینه‌های زیر است؟
- (الف) افزایش ولتاژ   (ب) افزایش شدت جریان   (ج) ارسال ولتاژ با حداقل افت   (د) کاهش ولتاژ

وظیفه، ساختمن و عملکرد

بوق یک وسیله تولید صدا برای اعلام و هشدار است که می‌تواند در وسایل نقلیه موتوری، اتوبوس‌ها، دوچرخه، قطارها و... مورد استفاده قرار گیرد.

هشدارهای صوتی در خودروها را می‌توان به انواع داخلی و خارجی تقسیم بندی نمود، به طور مثال بوق خودرو جزء هشدارهای صوتی خارجی و بوق سرعت بیشتر از حد مجاز خودرو جزء هشدارهای صوتی داخلی محسوب می‌شود. شکل مدار ساده بوق را نشان می‌دهد.

فیلم

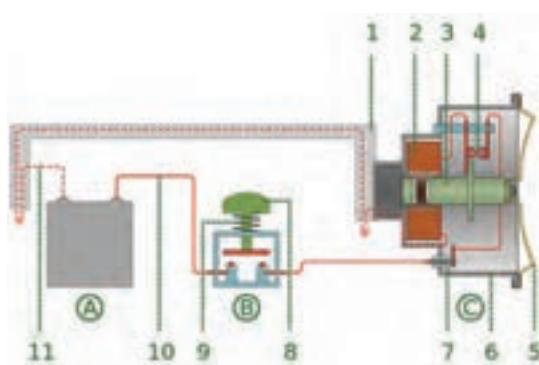
عملکرد مدار بوق

کار کلاسی

پس از مشاهده فیلم و با راهنمایی هنرآموز قطعات
شکل ۴۲ را نام‌گذاری کنید.

شکل ۴۲—مدار کلی بوق

۱

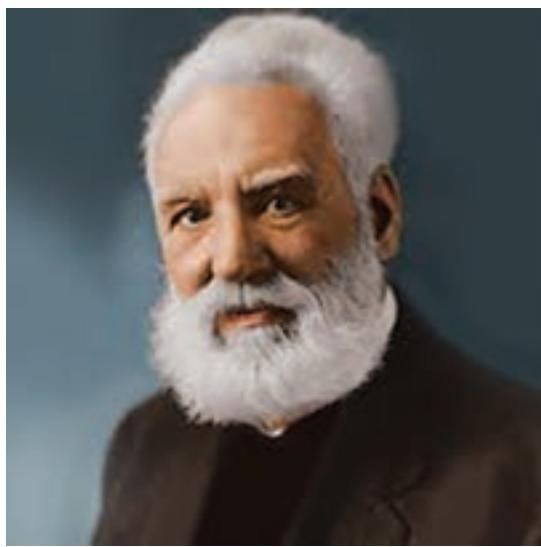
۲

۳

...

چه هشدارهای صوتی داخلی و خارجی دیگری در خودروها وجود دارد؟

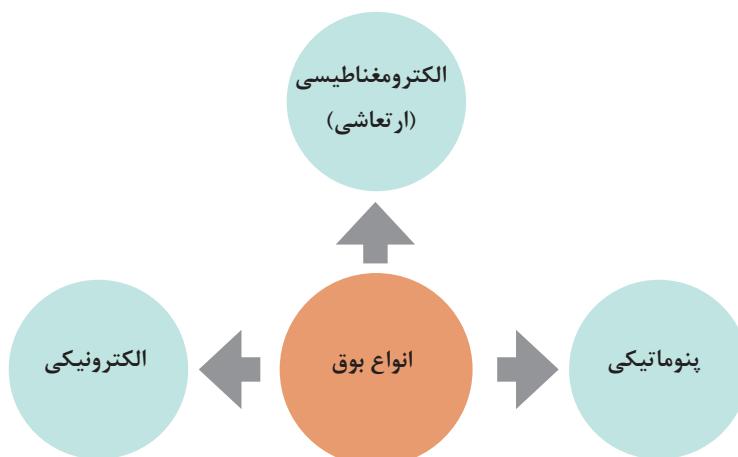

واحد اندازه‌گیری شدت صوت در سیستم SI به افتخار آقای بل فیزیکدان آمریکایی مخترع تلفن، بل (b) نام‌گذاری شده است. برای اندازه‌گیری شدت صوت واحد بل به ندرت مورد استفاده قرار می‌گیرد و معمولاً از دسی بل (db) استفاده می‌شود. یک دسی بل، یک دهم بل می‌باشد.

بوق یک وسیله اخباری است و نه اعتراضی. شنیدن صدایی با شدت صوتی یکصد دسی بل به مدت ده دقیقه نیاز به استراحتی به مدت بیست دقیقه در محیطی کاملاً آرام دارد تا تأثیرات آن جبران شود.

انواع بوق مورد استفاده در خودروها در نمودار زیر نوشته شده است. در خودروهای سواری بیشتر از بوق الکترومغناطیسی استفاده می‌شود.

شکل ۴۳- اجزای بوق پنوماتیکی (خودرو تجاری)

از آنجا که در کامیون‌ها و خودروهای باری سیستم هوای فشرده وجود دارد معمولاً از بوق‌های پنوماتیکی (بادی) استفاده می‌شود. شکل ۴۳ این نوع بوق را نشان می‌دهد.

با پیشرفت صنایع الکترونیک و افزایش کاربرد آن در خودروها، از بوق‌های الکترونیکی نیز استفاده می‌شود. شکل ۴۴ این نوع بوق را نشان می‌دهد.

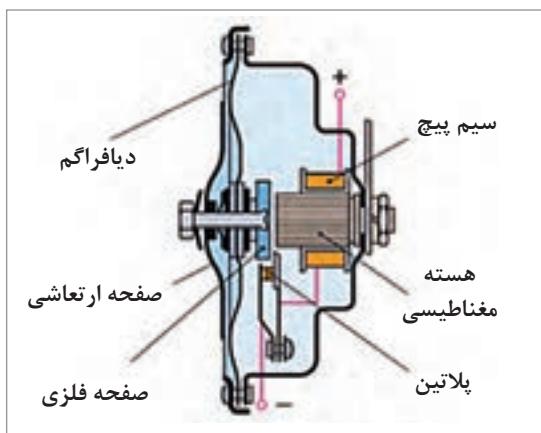
پژوهش کنید

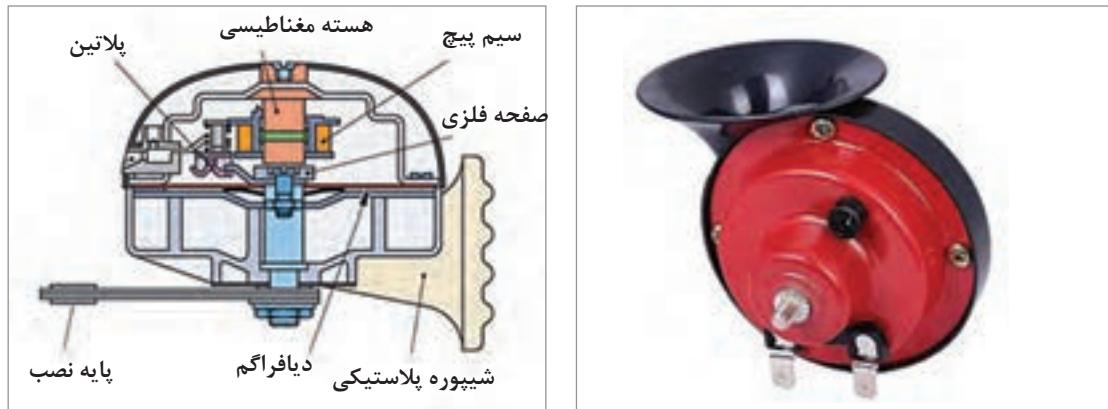
شکل ۴۵- اجزای داخلی بوق الکترومغناطیسی

شکل ۴۶- بوق الکترونیکی (بسته شده روی دوچرخه)

شکل ۴۷- دستگاه بوق الکترومغناطیسی

شکل ۴۷- دستگاه بوق الکترومغناطیسی شیپوری

داخل بدنه بوق الکترومغناطیسی شیپوری، یک شیپوره مارپیچی (حلزونی) برای تمرکز و هدایت امواج صوتی دیافراگم استفاده شده است.

نکته

- بوق‌ها را می‌توان به صورت تکی استفاده کرد. اما برای بهتر شنیده شدن صدای بوق در شرایط مختلف و افزایش شدت صدای خروجی، معمولاً آنها را به صورت زوج استفاده می‌کنند تا مخصوصاً در محیط‌های با آلودگی صوتی زیاد اثرگذاری صدای بوق افزایش یابد.
- در برخی از خودروها از یک بوق جداگانه برای ایجاد صدای هشدار دزدگیر استفاده می‌شود که محل بستن آن در جایی امن و دور از دسترس خارجی و در محفظه موتور می‌باشد.

کار کلاسی

پژوهش کنید

با توجه به نقشه جانمایی قطعات خودرو، محل بستن بوق و ویژگی‌های محل بستن را بررسی کنید.

با توجه به شکل ۴۸ حرف L و H روی بوق‌های دوکلو بیانگر چیست؟

شکل ۴۸- درج L و H روی دستگاه بوق

فیلم

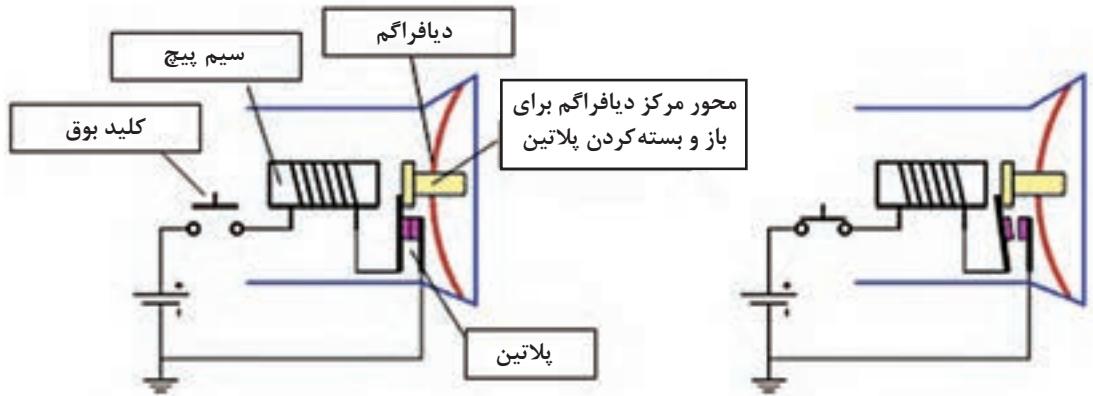
روش عملکرد بوق الکترومغناطیسی

کار کلاسی

پس از مشاهده فیلم و با توجه به شکل ۴۹ به سؤالات زیر پاسخ دهید.

شکل ۴۹-عملکرد مدار بوق

وظیفه هسته دیافراگم چیست؟

صدا بوق توسط کدام قطعه و چگونه ایجاد می شود؟

وظیفه سیم پیچ هسته بوق چیست؟

پلاتین ها کدام جریان سیم پیچ بوق را قطع و وصل می کنند؟

پژوهش کنید

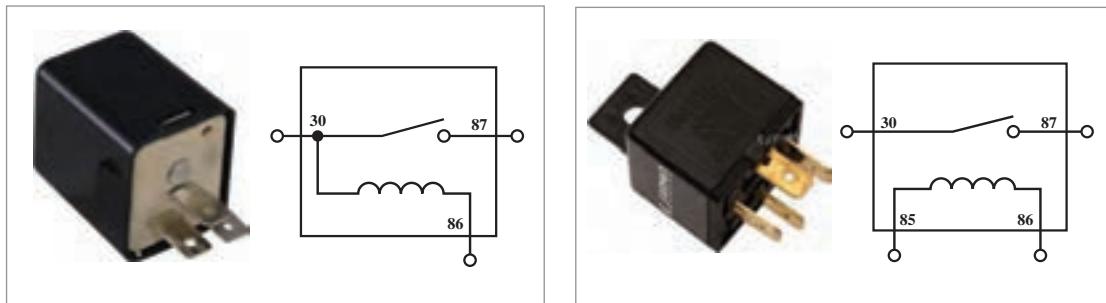

۱ تعداد دفعات قطع و وصل شدن استاندارد پلاتین های بوق خودرو در یک ثانیه چقدر می باشد و واحد اندازه گیری آن چیست؟

۲ طبق قوانین و استانداردهای موجود، شدت صدا بوق خودرو می بایست چند دسی بل باشد؟

انواع رله های موجود در مدار بوق

شکل ۵۰ انواع رله مورد استفاده در مدار بوق را نشان می دهد.

شکل ۵۰- انواع رله مورد استفاده برای مدار بوق

کار کلاسی

نکته

- تفاوت در روش عملکرد رله های ۳ پایه و ۴ پایه را بررسی کنید.
- ۱ در خودروهای امروزی مدار بوق منفی کنترل با رله ۴ پایه متداول می باشد.
  - ۲ برای استفاده از بوق های پرقدرت که جریان بالایی مصرف می کنند بهتر است برای عملکرد بهتر و محافظت از کلید بوق، از رله استفاده شود.

انواع کلیدهای بوق : عموماً کلیدهای بوق در دو محل بسته می شوند. شکل ۵۱ محل بستن این کلید را نشان می دهد.

مدل بسته شده روی غریبیلک فرمان

مدل بسته شده روی دسته کنترل چراغ ها

شکل ۵۱- انواع کلید بوق و محل نصب آن

انواع و اجزای مدار بوق

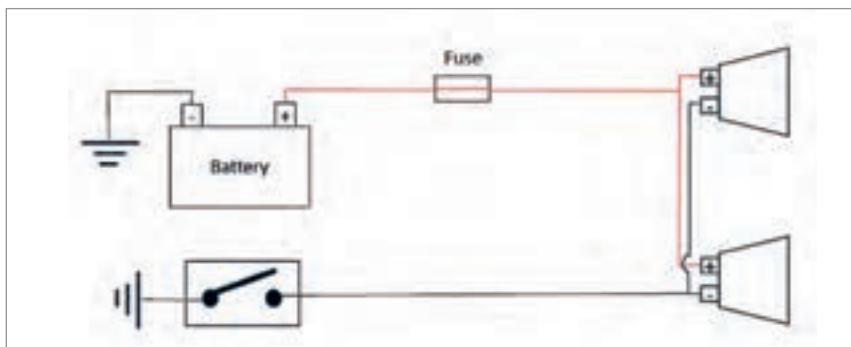
فیلم

عملکرد مدار بوق

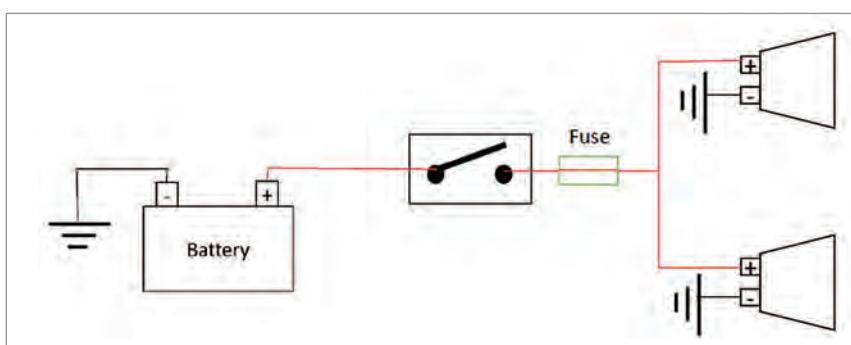

۱ مدار بوق با کلید و بدون رله :

مدار بوق منفی کنترل بدون رله

مدار بوق مثبت کنترل بدون رله

شکل ۵۲- مدار بوق کنترل مثبت و منفی

کار کلاسی

با توجه به فیلم و تصاویر شکل ۵۲، عملکرد بوق را به طور خلاصه برای مدارهای قبل بنویسید.

نکته

■ منظور از مدار بوق مثبت کنترل، این است که مثبت بوق‌ها توسط کلید کنترل می‌شود و منفی آنها به صورت دائم وصل می‌باشد.

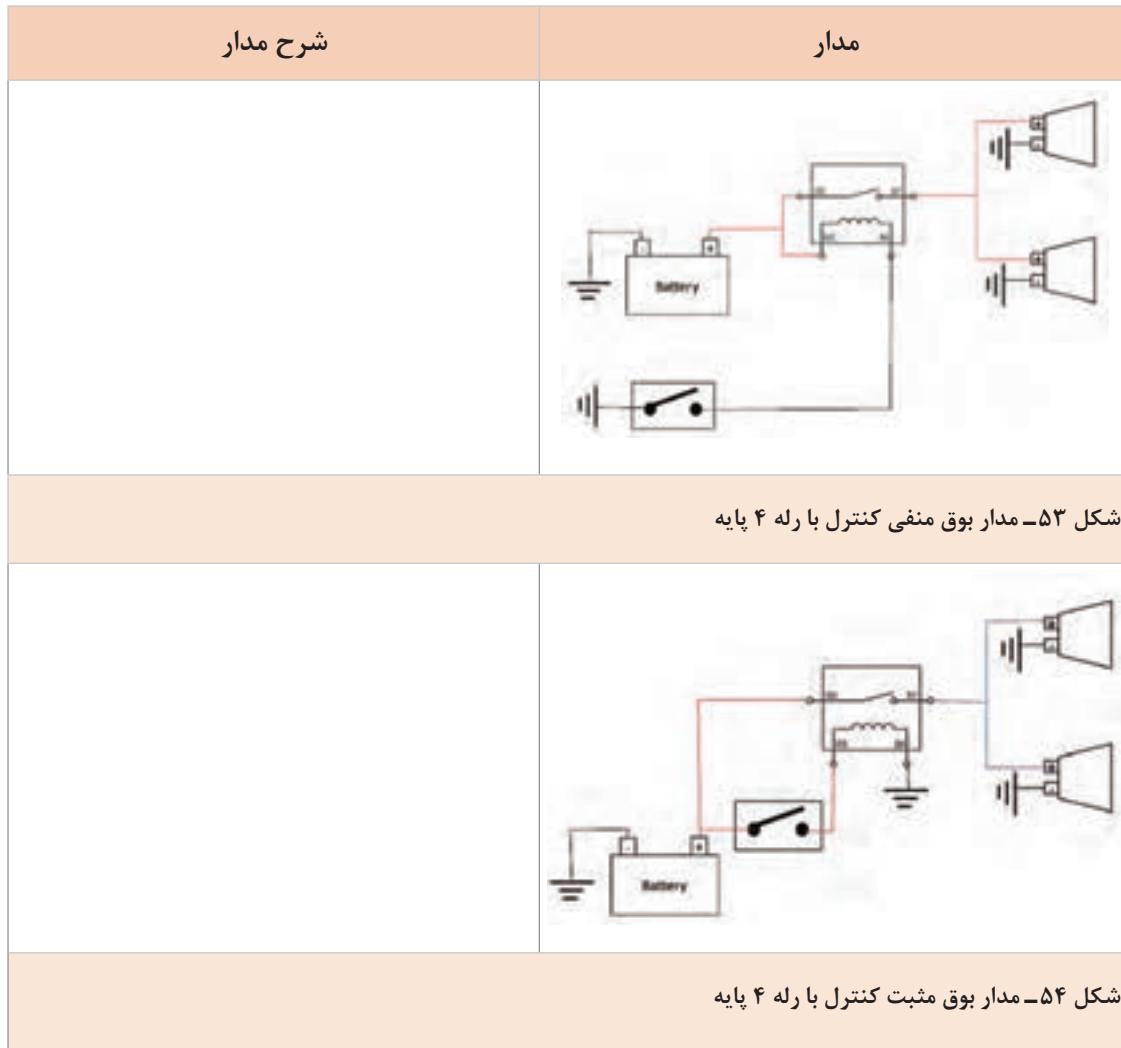
■ منظور از مدار بوق منفی کنترل، این است که منفی بوق‌ها توسط کلید کنترل می‌شود و مثبت آنها به صورت دائم وصل می‌باشد.

۲ مدار بوق با کلید و رله :

کار کلاسی

با توجه به فیلم و شکل‌های ۵۳ و ۵۴، عملکرد مدارهای صفحه بعد را بررسی کنید و بنویسید.

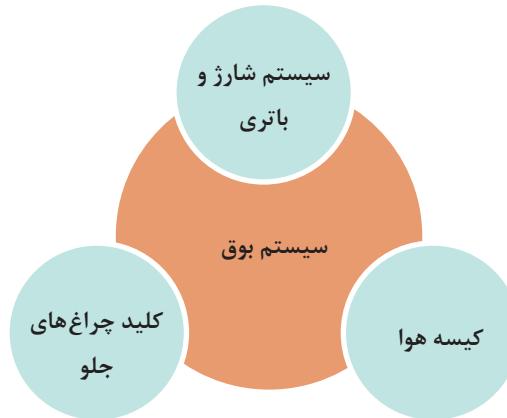
پژوهش کنید

با بررسی خودروهای موجود در بازار جدول زیر را کامل کنید.

نوع مدار	منفی کنترل — بدون رله	منفی کنترل — با رله ۴ پایه	مثبت کنترل — بدون رله	مثبت کنترل — با رله ۴ پایه
نام خودرو	.....	.....	.....	.....

ارتباط با سایر اجزا:

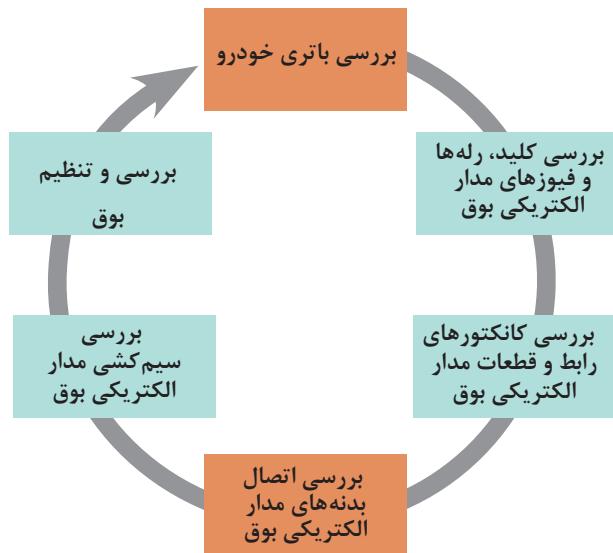

اثر	عیب	سیستم مرتبط
عمل نکردن بوق و روشن بودن چراغ هشدار کیسه هوا به صورت همزمان	قطع شدن و لهیگی سیم داخل سوییچ چرخشی	کیسه هوا
ضعیف شدن صدای بوق در حالت دور آرام موتور		سیستم شارژ و باتری
	ضعیف یا قطع بودن اتصال بدنه در سیستم بوق مثبت کنترل	کلید چراغ‌های جلو

جدول عیب یابی

دلیل	عیب
سوختن فیوز - خرابی شاسی بوق - خرابی رله بوق - سوختن بوق - قطع بودن مدار	قطع شدن بوق
خرابی رله بوق - اتصال بدنه شدن سیم بوق در سوییچ چرخشی	یکسره شدن بوق
خرابی در سوییچ چرخشی	قطع شدن بوق هنگام چرخش فرمان
شکستگی یا ترک خوردن پایه بوق - ضعیف شدن اتصالات بوق - ضعیف شدن باتری یا آلترناتور - نیم سوز شدن بوق	ضعیف شدن صدای بوق

روش بررسی و رفع عیوب مدار بوق بدون باز کردن

فیلم

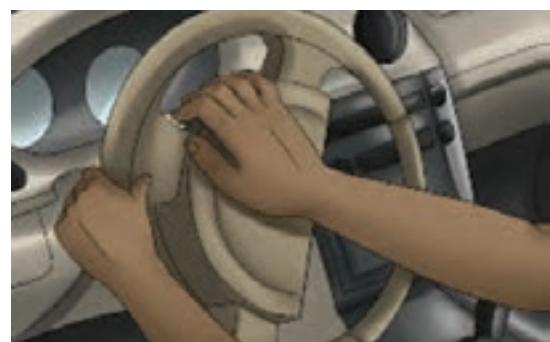
بررسی مدار بوق بدون باز کردن

کار کلاسی

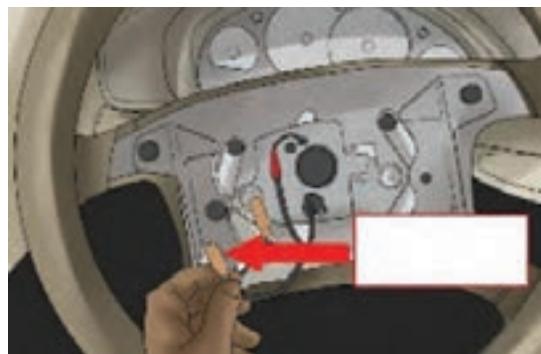
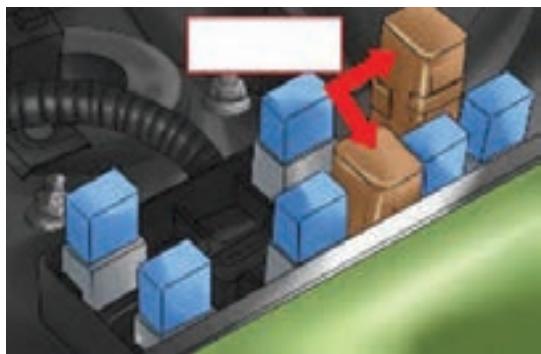

با توجه به فیلم آموزشی و راهنمایی هنرآموز زیرنویس شکل های ۵۵ را که برخی نکات مهم در بررسی مدار بوق بدون باز کردن را نشان می دهد کامل کنید.

عملکرد کلید بوق

شكل ۵۵- برخی نکات مهم بررسی و رفع عیب بدون باز کردن بوق

بررسی کانکتور.

ادامه شکل ۵۵- برخی نکات مهم بررسی و رفع عیوب بدون باز کردن مدار بوق

- ۱ گشتاور سنجه اتصالات نیز در این مرحله بررسی و در صورت لزوم با گشتاور مناسب محکم شود.
- ۲ در صورت وجود ایربگ (کیسه هوا) برای راننده و قرار داشتن کلید بوق روی فرمان، قبل از باز کردن اقدامات لازم برای غیرفعال کردن ایربگ انجام شود.

نکته

خودرویی با عیوب عدم عملکرد بوق و شنیده شدن صدای رله هنگام فشردن کلید بوق به تعمیرگاه مراجعه کرده است، با توجه به موارد ذکر شده عیوب‌های احتمالی را بیان کنید.

کارگاهی

بررسی و رفع عیوب مدار بوق بدون باز کردن

ابزار و تجهیزات: خودرو، جعبه ابزار مکانیکی، تست لامپ، مولتی متر، کتاب راهنمای تعمیرات، لوازم یدکی

فعالیت
کارگاهی

- ۱ مراحل بررسی عملکرد بوق را به ترتیب انجام داده و چک لیست را پر کنید.
- ۲ با توجه به خودروی موجود در کارگاه جانمایی اجزای سیستم بوق را بررسی کنید.
- ۳ با توجه به خودروی موجود در کارگاه جانمایی اجزای سیستم بوق را بررسی کنید.
- ۴ با روش‌هایی که در مطالب قبل گفته شده است بررسی کنید.
- ۵ کانکتورها و اتصال بدن مدار بوق خودروی موجود در کارگاه را با مراجعه به کتاب راهنمای تعمیرات بررسی کنید.
- ۶ سیم کشی مدار را بررسی کنید.

نکات ایمنی

هنگام کار با مدارات الکتریکی مواطب اتصال کوتاه شدن مدارها و اتصال بدنه شدن قطب مثبت باتری باشید.

روش عیب یابی با باز کردن سیستم بوق از روی خودرو

پس از تحلیل نتایج آزمایش‌ها و بررسی‌های اولیه و برطرف نشدن عیب، برای رفع عیب و انجام تعمیرات اقدام به باز کردن سیستم بوق شود.

فیلم

روش باز کردن و بررسی و رفع عیب سیستم بوق

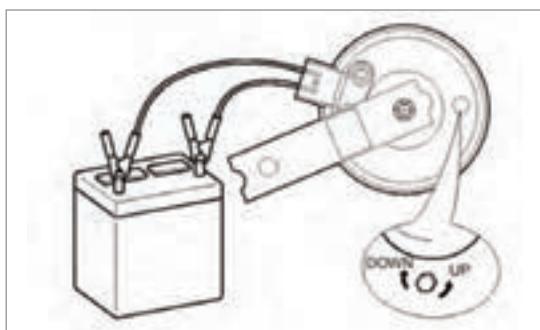
کار کلاسی

با توجه به فیلم و راهنمایی هنرآموز، زیرنویس شکل‌های ۵۶ را کامل کنید.

..... باز کردن بوق از بدنه .....

..... بررسی و تنظیم دستگاه بوق .....

شكل ۵۶- برخی نکات مربوط به باز کردن و عیب یابی دستگاه بوق

فکر کنید

به نظر شما چرا در بوق‌های امروزی پیج تنظیم بوق را با موم یا رنگ پلmp می‌کنند؟

نکته

در بوق‌های قدیمی که امکان باز و بستن را داشتند، قابلیت سرویس و تنظیم با فیلر برای آنها وجود داشت اما در بوق‌های امروزی به دلیل قابل تعمیر نبودن بوق، امکان سرویس آنها وجود ندارد.

عیب‌یابی با باز کردن سیستم بوق از روی خودرو

فعالیت
کارگاهی

ابزار و تجهیزات: خودرو - جعبه ابزار مکانیکی - تست لامپ - مولتی متر - کتاب راهنمای تعمیرات - لوازم یدکی

۱ با توجه به خودروی موجود در کارگاه، جانمایی اجزای سیستم بوق را بررسی کنید.

۲ روی خودروی موجود در کارگاه و با استفاده از راهنمای تعمیرات، مدار سیستم بوق را عیب‌یابی کنید.

۳ روی خودروی موجود در کارگاه و با استفاده از کتاب راهنمای تعمیرات، اجزای مدار بوق را عیب‌یابی کنید.

نکات ایمنی

هنگام انجام فعالیت‌های کارگاهی، نکات ایمنی فردی و کارگاهی رعایت شود.

نکات زیست
محیطی

■ نباید صدای بوق را در مناطق مسکونی آزمایش کرد.

■ با همکاری یکدیگر یک بوق را باز کرده و ارتباط بین دیافراگم - پلاتین و پیج تنظیم را با یکدیگر بررسی کنید.

■ سیم‌های منفی و مثبت بوق را جابه‌جا کرده و تأثیر آن را روی صدای چند نمونه بوق با توان‌های مختلف بررسی کنید.

ارزشیابی شایستگی تعمیر سیستم بوق خودرو

شرح کار :

- ۱ برسی و عیب یابی سیستم بوق
- ۲ تکمیل چک لیست اطلاعات تعمیر
- ۳ استقرار خودرو بر روی جک بالابر
- ۴ تعمیر بوق (باز کردن، تعویض، تنظیم و بررسی نهایی بوق)
- ۵ تعمیر مدار الکتریکی بوق (تعویض اجزای مدار الکتریکی بوق، کلید، رله، دسته سیم،...، بررسی نهایی مدار بوق)

استاندارد عملکرد :

با استفاده از تجهیزات لازم و راهنمای تعمیرات سیستم بوق خودرو، ضمن بررسی و آزمایش‌های سیستم بوق، عیب یابی و رفع عیب انواع سیستم بوق خودروهای سواری موجود را انجام دهد.

شاخص‌ها :

مشاهده روند بررسی و عیب یابی سیستم بوق مطابق دستورالعمل، مشاهده چک لیست تکمیل شده، مشاهده سطوح اتکای جک زیر خودرو در صورت لزوم، بررسی روند تعمیر بوق (باز کردن، تعویض، تنظیم و بررسی نهایی بوق) مطابق کتاب راهنمای بررسی روند تعمیر مدار الکتریکی بوق (تعویض کلید، رله، دسته سیم،...) و بررسی نهایی مدار بوق

شرایط انجام کار :

کارگاه برق خودرو- خودرو- زمان ۵۴ دقیقه - دستگاه عیب یاب - آوامتر- جعبه ابزار مکانیکی و الکتریکی - ابزار مخصوص - لوازم یدکی - تجهیزات لحیم کاری - کتاب راهنمای - تست لامپ - تست الکتریکی مدار

معیار شایستگی :

ردیف	مرحله کار	بررسی سیستم بوق خودرو	حداقل نمره قبولی	نمره هنرجو
۱	تعمیر بوق		۱	
۲	تعمیر مدار الکتریکی بوق		۱	
۳	شاخص‌گی‌های غیر فنی، اینمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: با استفاده از لوازم اینمنی کار و رعایت نکات زیست محیطی و با کاربرد تفکر نقادانه و در نظر گرفتن خطرات در فرایند انجام کار، اقدام به عیب یابی و رفع عیب سیستم بوق خودرو کنید.		۲	
	میانگین نمرات		*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

منابع و مأخذ

- ۱ برنامه درسی درس تعمیرات سیستم‌های برق خودرو، رشته مکانیک خودرو، ۱۳۹۴، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش
  - ۲ برنامه درسی کتاب تعمیرات سیستم‌های برقی خودرو
  - ۳ کتاب سیستم‌های الکتریکی خودرو، کد ۳۱۱۲۱۰، سال ۱۳۹۶
  - ۴ راهنمای تعمیراتی خودروهای مختلف
  - ۵ امین زارعی، آموزش گام به گام برق و الکترونیک خودرو (به انضمام بررسی تحلیلی مدارات الکتریکی پراید و سمند) ۱۳۹۴
-
- ۶ Barry Hollembeak , “Todays Technician Automotive Electrive Electricity _and Electroincs Classroom and _Shop Manual Pack Tochays Technician Automotive Electricity & Electronics” 5th editon,2011, Delmar Cengage Learning
  - ۷ Jack Erjavec, “Autmotive technolog Asystem Approach“, 5th eition , 2009, Delmar Cengage Learning
  - ۸ James D.Halderman “Autumotive technology , Diagnosis and service “, 4th Edition, 2011, Prentice Hall
  - ۹ James E.Duffy, “Modern Automotive Technology“, 7th Edition, 2009, Goodheart-Willcox
  - ۱۰ Christopher Hadfield. “Today s Technician Automotive engine repair and rebuiding“ 4th Edition, Delmar Cengage Learning
  - ۱۱ Advanced Automotive Fault Fault Diagnosis, “4th edition“ Tom denton, 2017, Routledge, 4 edition (July 14, 2016)

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی جهت ایفای نقش خطیر خود در اجرای سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت معلمان را به عنوان یک سیاست اجرایی مهم دنبال می‌کند. برای تحقق این امر در اقدامی نوآورانه سامانه تعاملی بر خط اعتبارسنجی کتاب‌های درسی راهاندازی شد تا با دریافت نظرات معلمان درباره کتاب‌های درسی نونگاشت، کتاب‌های درسی را در اولین سال چاپ، با کمترین اشکال به دانش آموزان و معلمان ارجمند تقدیم نماید. در انجام مطلوب این فرایند، همکاران گروه تحلیل محتوای آموزشی و پرورشی استان‌ها، گروه‌های آموزشی و دبیرخانه راهبردی دروس و مدیریت محترم پروژه آقای محسن باهو نقش سازنده‌ای را بر عهده داشتند. ضمن ارج نهادن به تلاش تمامی این همکاران، اسامی دبیران و هنرآموزانی که تلاش مضاعفی را در این زمینه داشته و با ارائه نظرات خود سازمان را در بهبود محتوای این کتاب یاری کرده‌اند به شرح زیر اعلام می‌شود.

اسامی دبیران و هنرآموزان شرکت کننده در اعتبارسنجی کتاب تعمیرات سیستم‌های برقی خودرو رشته مکانیک خودرو ۲۱۲۴۹۲ کد

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان محل خدمت	ردیف	نام و نام خانوادگی	استان محل خدمت
۱	عثمان رشتی	آذربایجان غربی	۱۶	ولی شاهمرادی	البرز
۲	کیوان خوشی نانی	کرمانشاه	۱۷	سید نعیم موسوی	خوزستان
۳	ایرج قمری	کردستان	۱۸	حمدیک اکبری	اردبیل
۴	مرتضی سپهوند	لرستان	۱۹	احمدرضا میری	سیستان و بلوچستان
۵	ابراهیم فرخی	شهرستان‌های تهران	۲۰	محمد سعید شریفی اسدی ملffe	شهر تهران
۶	حمید بهزادی	کرمان	۲۱	محمد هاشمی	فارس
۷	حسین دامینی	خراسان رضوی	۲۲	مهندی ترکمان	همدان
۸	محمد رضا خواجهی	خراسان رضوی	۲۳	محسن یونسی بیدگلی	اصفهان
۹	مرتضی صالحی	لرستان	۲۴	حسین علی قاسمی دشتی	قم
۱۰	رسول محمدی	زنجان	۲۵	حمید حسین صحت بخش	یزد
۱۱	مرتضی نیازی	چهارمحال و بختیاری	۲۶	ابوالفضل بخشی نژاد	سمنان
۱۲	محمد خوب چهره	خراسان جنوبی	۲۷	روح‌الله شمسی	بوشهر
۱۳	مجید سیاسری	سیستان و بلوچستان	۲۸	روح‌الله برارزاده	مازندران
۱۴	اباصلت محمودیان	شهرستان‌های تهران	۲۹	سعید دهقان	گلستان
۱۵	محسن شهبازی	همدان	۳۰	شهریار مصطفائی	اردبیل